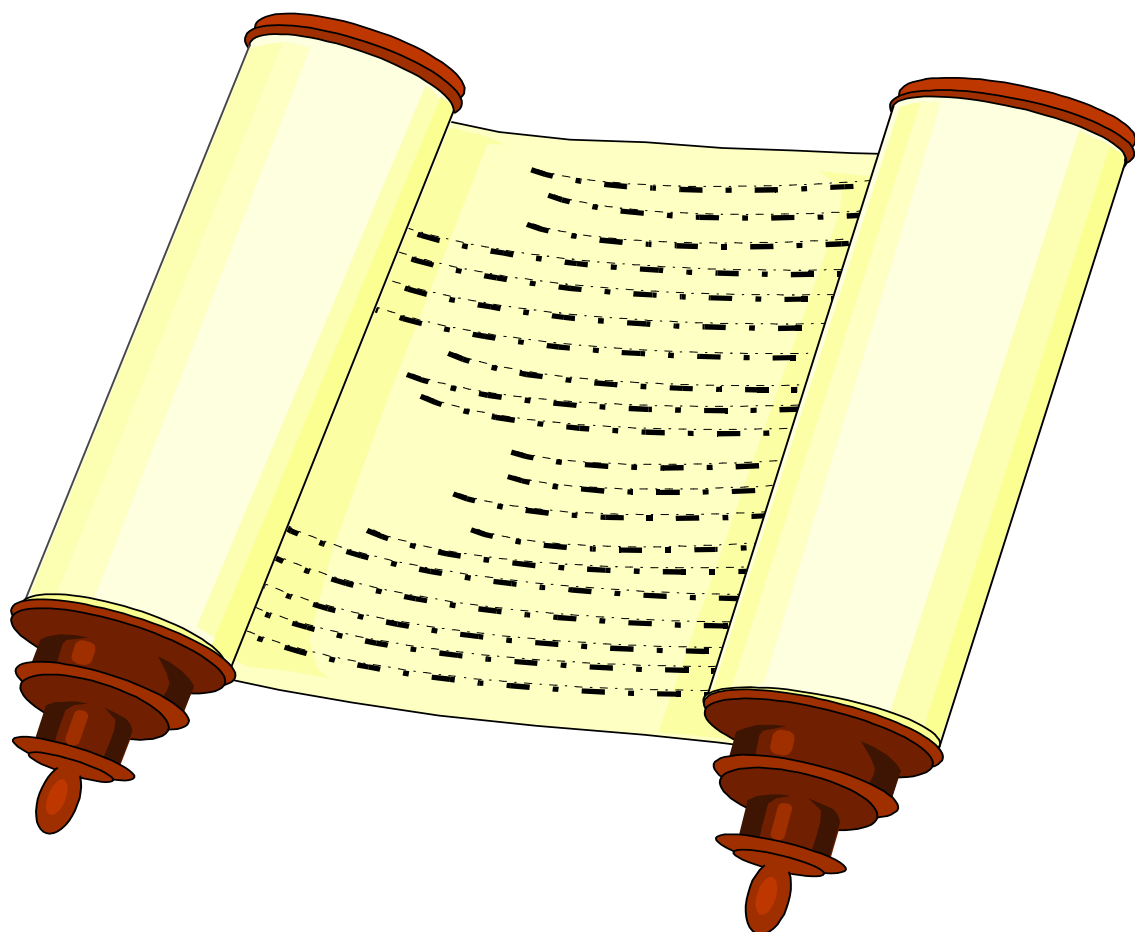

”בני ציון”

פרד”ס התורה

פשוט וברור

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְחַ אֶל שְׂדֵי יִתְנֵן לָכֶם רְחִמִים רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

עַרְשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תַּשַּׁע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיִּקַּח אֶהֱרֹן (אֶת הַקְּטוֹרֶת)... וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֵל... וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת וַיִּכַּפֵּר עַל הָעָם" (יו', יב')

כִּידוּעַ, אָדָם הַמִּתְפַּלֵּל שֶׁלֹּשׁ תְּפִילוֹת בְּיוֹם זוֹכֶה לֹמֵר אֶת "פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת" לְפָחוֹת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים – פְּעָמִים בְּשַׁחֲרִית וּפְעָם אַחַת בְּמִנְחָה. אֵךְ לְעִיתִים, יִשְׁנֶם רַבִּים וְטוֹבִים שְׂאִינָם זוֹכִים לֹמֵר פְּרִשְׁת יִקְרָה זֶה מִפְּנֵי שְׂמִיָּעִים בְּאִיחֹר לְתַפִּילַת שַׁחֲרִית וּמִתְחִילִים מִ"הוֹדוּ". אוֹ שֶׁבִּתְפִילַת מִנְחָה הֵם מִתְחִילִים מִהַמְזֻמּוֹר "אַשְׁרֵי", וּמִדְּלָגִים הֵם עַל אַמִּירַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת, הָאוֹרֶכֶת כְּשֶׁלֹּשׁ דְּקוֹת בְּלֶבֶד.

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׂמִעְלַת אַמִּירַת "פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת" הִיא עֲצוּמָה וְגְדוּלָה לְאִין שִׁיעוֹר, וְחָבֵל שִׁישׁ אֲנָשִׁים שְׂאִינָם יוֹדְעִים מְעַלְתָּהּ, וּבְכֹךְ מִפְּסִידִים בְּמוֹ יְדִיהֶם אוֹצֵר יָקָר וּבָלוּם.

וְעַל מְעַלַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת אוֹמְרִים חו"ל: בְּשַׁעָה שֶׁעָלָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ לְמָרוֹם, וְנִלְחַם עִם הַמַּלְאָכִים כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְבַסּוֹף נִצָּחָם, נַעֲשֶׂה מֹשֶׁה אֶהוּב עַל כָּל הַמַּלְאָכִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם נָתַן לוֹ מִתְּנָה, שְׁנֵאמַר: "עֲלִית לְמָרוֹם, שְׁבִית שְׁבִי, לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאָדָם". וְגַם מִלְאָךְ הַמּוֹת נָתַן לוֹ מִתְּנָה, שְׁנֵאמַר "וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת וַיִּכַּפֵּר עַל הָעָם... וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר הַמַּגִּפָּה". וְאִם לֹא שָׁנַתְּנוּ לוֹ מִלְאָךְ הַמּוֹת סְגוּלָה זֶה שֶׁל הַקְּטוֹרֶת לְעֲצוֹר הַמַּגִּפָּה, אֵיךְ יָדַע זֹאת מֹשֶׁה?

הַזֹּהֵר הַקְּדוּשׁ מִבִּיא גַם הוּא אֶת מְעַלְתָּהּ שֶׁל הַקְּטוֹרֶת, וְכֹךְ הוּא כּוֹתֵב: אָמַר רַבִּי פִּינְחָס: פְּעַם אַחַת הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וּפְגַשְׁתִּי אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא. אַמְרַתִּי לוֹ: יֹאמֵר לִי אֲדוֹנִי דָבָר שֶׁהוּא מוֹעִיל לְבְרִיּוֹת. אָמַר לִי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא: כְּאִשֶּׁר פּוֹרְצַת מַגִּפָּה (לֹא עֲלִינוּ) – אִם יִכְנָסוּ יִשְׂרָאֵל, בְּנֵינוּ שֶׁל הַקַּב"ה, לְבִתֵּי-כְנִסְיֹת וּלְבִתֵּי-מִדְרָשׁוֹת, וַיֹּאמְרוּ בְּרִצּוֹן וּבְכּוֹנָה אֶת עֲנִינֵי הַקְּטוֹרֶת – תִּתְבַטֵּל הַמַּגִּפָּה מֵהֶם.

וּמִמְשִׁיךְ הַזֹּהֵר הַקְּדוּשׁ וְאוֹמֵר: וְזוֹהִי גְזִירַת בְּרִית לְפָנֵי הַקַּב"ה, שְׁכָל מִי שֶׁקּוֹרָא בְּכָל יוֹם פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת, הָרִי הוּא נִיצֵל מִכָּל הַפְּגָעִים וְהַכְּשָׁפִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִהֲרֹהוֹר רַע, מִדִּין רַע, מִמּוֹת, וְלֹא יִנָּזֵק כָּל הַיּוֹם, וְאִין הַסְטְרָא אַחְרָא (=כַּח הַטוֹמָאָה) יִכּוֹל לְשַׁלוֹט עָלָיו. אוֹלָם, אוֹמֵר הַזֹּהֵר, צְרִיכִים לְכוֹן בְּעַת אַמִּירַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת. וְאִם לֹא כֵּן, וְדָאֵי שְׂמוּעִיל הַדְּבָר פָּחוֹת.

וְעוֹד אוֹמֵר רַבִּי שְׂמַעוֹן: אִם בְּנֵי הָאָדָם הָיוּ יוֹדְעִים כְּמָה חָשׁוּב מְעַשֶׂה הַקְּטוֹרֶת לְפָנֵי הַקַּב"ה, הָיוּ לוֹקַחִים כָּל מְלָה וּמְלָה מִמֶּנּוּ, וּמְעַלִּים אוֹתָהּ עֲטָרָה עַל רִאשֵׁיהֶם, כְּמוֹ כְּתָר שֶׁל זָהָב. וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בָּהּ (בְּקְטוֹרֶת), יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמְעַבִּיר הַמּוֹת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל הָעוֹלָם, וְנִיצֵל מִכָּל הַדִּינִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכֵן מִדִּינֵי הַגִּיָּהוֹם. וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף שְׂבָקִיץ שָׁנָה שְׁעֵבְרָה (תַּשַּׁע"ב), כְּאִשֶּׁר הָיָה אִיוֹם רְצִינֵי עַל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל מְעַבְרָה שֶׁל מְצָרִים, הוֹרָה הַמְּקוּבֵל הָאֱלֹקִי ר' בְּנֵיהוּ שְׂמוּאֵלִי שְׁלִיט"א לֹמֵר מִיָּדֵי יוֹם פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת בְּכּוֹנָה, כְּדֵי לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֻרוֹת. וְאִף חֶבֶר הַבְּד"ץ הָרַב נִפְתָּלִי פְּרַנְקֵל שְׁלִיט"א אָמַר בְּשִׁיחָה גְדִירָה: "הַקְּפָדָה עַל אַמִּירַת פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת הִיא סְגוּלָה גְּדוּלָה לְהִינָצֵל מִ"שַׁפְּעַת הַחַזִּירִים".

וְעוֹד יוֹדְעַת מְדַבְּרֵי חו"ל, שֶׁ"הַקְּטוֹרֶת הֵיטָה מִבִּיאָה עוֹשֵׁר גְּדוּל", וְהֵיטָה מְעַשְׂרַת אֶת בְּעֻלָּהּ. וְכָל כֵּהֵן שְׁהִיָּה מְקַטִּיר אֶת הַקְּטוֹרֶת הֵיטָה מְתַעֲשֵׁר, וּמִמוֹנוּ הִיָּה מִתְרַבֶּה.

לְכֵן מִבְּטִיחַ וְכוֹתֵב "כַּף הַחַיִּים" זצ"ל (סִימָן יו', אוֹת יח'): "יִכְתוּב פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת עַל קֶלֶף אוֹ גּוּיל בְּכַתֵּב אֲשׁוּרִית כְּסִפֵּר תּוֹרָה, וַיִּקְרָא בּוֹ וַיַּעֲשֶׂה לוֹ סְגוּלָה, דְּהַקְּטוֹרֶת מְעַשִּׂיר. וּמוּבַטָּח לוֹ דְּלֹא יוֹפְסֵק פְּרַנְסָתוֹ, וְתַמִּיד יִהְיֶה לוֹ פְּרַנְסָה טוֹבָה וּכְלַפְלָה בְּרוּחַ וְלֹא בְּצַמְצוּם".

"מוּבַטָּח לוֹ" – אוֹמֵר "כַּף הַחַיִּים" – "שֶׁלֹּא תוֹפְסֵק פְּרַנְסָתוֹ, וְתַמִּיד תִּהְיֶה לוֹ פְּרַנְסָה טוֹבָה וּכְלַפְלָה בְּרוּחַ וְלֹא בְּצַמְצוּם". אִם כֵּן, מִי מוֹכֵן לְהַפְסִיד הַבְּטָחָה שְׁכּוֹזָא?

וְהוֹסִיף הַ"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל: "כְּמָה אֲנַחְנוּ חֵיבִין לְתַת לְבַנּוּ לְעֲצָה הַזֹּאת (=פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת), וְלֹא לְהַתְעַצֵּל בְּזָה, בְּאִשֶּׁר בְּזָה תְּלוּי חַיֵּי נַפְשֵׁנוּ בְּזָה הָעוֹלָם וְהַבָּא...".

רבנו יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי", כותב בספרו "עוד יוסף חי", שהעשר אינו בהכרח טוב לבצעליו, ובכל עשר שהוא יתכנו שתי אפשרויות: או שיהיה טוב לבצעליו, או שיהיה רע לבצעליו, כמו שכתוב (קהלת ה', יב): "עשר שמור לבצעליו לרעתו".

ולכן, אמר ה"בן איש חי", התיבה "עשיר" מורכבת משתי תיבות: "יש" "רע". "יש" רומזת לעשר שהוא טוב לבצעליו, על-ידי שהוא עושה בו מצות ומעשים טובים, ועל-פן יזכה לעתיד לבוא ל-"יש" עולמות, כפי ששנינו במשנה (סוף מסכת עוקצין): "עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י (=310) עולמות, שנאמר: 'להנחיל אהבי יש ואצותיהם אמלא'" (משלי ח', כא). ואילו התיבה "רע" רומזת לעשר שגורם להתנשאות מעל החברים ולמילוי תאוות העולם הזה, בבחינת "עשר שמור לבצעליו לרעתו".

ולכן, העשיר צריך תעצומות נפש וגוף כדי להתגבר על הרע בעושרו, ולפזר כספו לצדקה ולמצות, ולתמוך בלומדי התורה. ולא יהיה פקרח, שהיה עשיר מופלג, כמו ששנינו בגמרא (פסחים ק"ט): "אמר רבי חמא בר חנינא: שלש מטמוניות הטמין יוסף במצרים. אחת נתגלה לקרח. ואחת לאנטונינוס בן אסורוס. ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא". ומאחר וקרח גדל וטפח את ה"רע" שבעשירותו - כפי שאומרת הגמרא (סנהדרין ק"ט): "אמר ריש לקיש: 'ויקח קרח', (מלמד) שלקח מקח רע לעצמו" - הנה, על-ידי כך סחף את העם למחלוקת על משה ואהרן, ואבד מן העולם.

"ויקח קרח בן יצהר..." (טז' א')

פרש רש"י: קרח, שפקח היה, מה ראה לשטות זאת? (לחלוק על משה רבנו) - (אלא) שעינו הטעתו (=הטעתה אותו), וראה (ברוח הקדש) שלשלת גדולה יוצאת ממנו (=צאצאים רבים), (ובתוכה) שמואל, ששקול כנגד משה ואהרן.

מסופר על רבי ישאל מהוסיאטין זצ"ל, שכאשר היה בן שבע שנים, למד את דברי רש"י על קרח (=שעינו הטעתו"), ושאל את מלמדו, הרב החסיד ר' יוחנן מסקאליט: מדוע כתב רש"י הקדוש "עינו" בלשון יחיד? והלא לאדם יש שתי עינים... אמר לו המלמד: אדרבא - ענה אתה!

ענה הילד: הסיבה שהאדם נברא עם שתי עינים היא שתמיד צריך האדם להסתכל בעין אחת על גדלות הבורא יתברך שמו, ואילו בעינו השניה עליו להתבונן על שפלות עצמו. והנה קרח, שהיה מנושאי ארון הברית, היה בעל רוח קדש, ובעינו האחת בודאי הטיב לראות את גדלות הבורא. אך בעינו השניה, זו שדרכה הוא צריך לראות את שפלותו שלו - עין זו הטעתה אותו. שכן, הוא ראה בה שלשלת גדולה היוצאת ממנו, ובתוכה שמואל, ששקול כנגד משה ואהרן, וככל לא התבונן על שפלות עצמו...

"חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו" (משלי יד' א')

הבה נטה אذن למעשה שספרו הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל (כפי ששמע מאביו הגאון רבי חיים משאש זצ"ל), וכך הוא ספר: יום אחד היה אבי לומד עמי, ואחר גמר הלימוד בא לפניו חכם אחד צדיק וישר, כבוד מורנו הרב אלישע נחמני זצ"ל, ואיתו היה עומד איש אחד נכבד בעמיו.

וזה האיש הנכבד שפך שיחו לפני אבא בבכי ואנחה, שאשתו ממררת את חיינו, ולא יכול לעשות כלום כדי לפייס אותה. ולא הועילו בה לא כשפים ולא כספים, לא תכשיטים ולא חפצים, ולגרשה אי-אפשר. ובכן, בבקשה, רבי, מלב נשבר הודיעני דרך זו אלך, ובקש עלי רחמים.

ויאמר להם אבא בצחלת פנים: דעו בני, כי יש סגולה אחת בדוקה ומנוסה! מקובל אני מאבא, עליו השלום, שכל הקובע עיתים לתורה ביום ובלילה, ימצא חן בעיני אשתו, ויהיה תמיד שלום בביתו. ומקרא מלא דבר הכתוב (תהילים קיט', קסה'): "שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול". דהינו, מי שאוהב את התורה, וקובע לה עיתים בכל יום ויום, יהיה לו שלום רב ולא יהיה מכשול בביתו.

(וזאת למרות שמסופר בגמרא (בבמות דף סג') על רב, שהיה עוסק בתורה כל היום וכל הלילה, והיתה אשתו מצערת אותו מאד. שכן, הראשונים ז"ל היו מחבבין את הייסורין ושמים בהם, כמו שאמרו על רבי אלעזר, בנו של רבי שמעון בר יוחאי, שהיה מחבב את הייסורין, וקורא להם "בואו אחי, בואו רעיי". וכך זאת, כיון שאמרו רבותינו, ש"כל השמח בייסורים, מביא תשועה לעולם בזכותו" (תענית ח').

ואותו האיש קים את הדברים ששמע, וקבע עיתים לתורה יום יום. לאחר כחמשה עשר ימים, זכורני שפא לפני אבא, הוא ורעהו החכם הנ"ל, בלב שש ושמת, ואמר, כי הדברים עשו רושם מהיום הראשון, והודות לאל יתברך שמו, הוא ואשתו עתה בשלום רב.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻעַ: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינגס פרידמן)

על הכתוב בפּרשׁתנו, "ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי", שואל ותמה ה"חתם סופר" פליאה עצומה: כיצד זה בני לוי, הצדיקים (הוריו של קרח), קראו לבנם בשם "קרח"? והרי, שם זה הוא שם של **רשע**, שכן אלוף קרח היה אחד מבניו של **עשו**, כפי שכתוב (בראשית לו טז): "אלה אלופי בני עשו... אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנו אלוף קרח".

ומכאן מסיק ה"חתם סופר", ששמו של קרח, שהיה כאמור שם של **רשע**, גרם לו לאבד את כל הקדושה שהיתה לו, לחלוק על משה רבנו, ולהיבלע באדמה...

וכפי דבריו הקדושים של ה"חתם סופר": "אני תמה על צדיקים בני לוי, שקראו שם בנם 'קרח', שהוא שם מאלופי **עשו**... וזהו 'ויקח קרח' - זה השם - 'קרח' - לקח כל מה שהיה לו להתקדש..."

וצריכים אנו להבין ענין זה. שפן, מדוע קראו בני לוי לבנם בשם "קרח", שהוא כאמור שם של **רשע**? תחילה, נקדים להביא מה שאמרו חז"ל, כי שמו של האדם מורה על מהותו ובהינתנו, כמבואר בגמרא (ברכות ו): "ומנא לן דשמא גרים? (=מנין לנו ששם האדם הוא מהותו?) אמר רבי אלעזר, דאמר קרא (תהילים מו): "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ". אל תקרי 'שמות', אלא 'שמות'. (דהינו, 'ה' אשר שם שמות (=שמות) בארץ", ונותן בעולם הזה לאדם שם המשקף את מהותו).

וכן מבואר במדרש (ילקוט ישעיה ס, תמט): "אילו זכו הדורות, היה הקב"ה קורא שמותם, כשם שקרא לאדם ולחנה, שנאמר: 'ויקרא את שמם אדם'. וכן אתה מוצא כשהיה הקב"ה רואה צדיק נולד, הוא בכבודו היה קורא שמו. קרא לאברהם 'והיה שמך אברהם', וכן ליצחק 'וקראת את שמו יצחק', וכן ליעקב 'ישראל יהיה שמך'... ואילו זכו הדורות היה הקב"ה קורא שם לכל אחד ואחד ומשמו, והיו יודעים את טיבו ואת מעשיו..."

וממשיך המדרש: "אמרו רבותינו: כשהיה רבי מאיר רואה אדם, היה למד (את) שמו, ומשמו היה יודע את מעשיו. פעם אחת באו אצלו שני תלמידים, והיה שם אחד מהם (בשם) 'כידור'. אמר רבי מאיר לתלמידיו: הנהרו מ'כידור' זה! אמרו לו: רבי, בן תורה הוא. אמר להם: אף-על-פי-כן הנהרו ממנו. אחר ימים הלכו למרחץ, הפקידו בגדיהם אצל כידור ונכנסו למרחץ. מה עשה אותו כידור? נטל בגדיהם, והלך לו. יצאו ולא מצאוהו. הלכו לבתיהם ולבשו בגדים אחרים. באו לפני ר' מאיר. אמר להם: מה ראיתם להחליף בגדיכם? ספרו לו המאורע. אמר להם: לא אמרתי לכם, הנהרו עצמכם מכידור זה? אמרו לו: בבקשה ממך רבנו, מנין היית יודע? אמר: משמו שנקרא 'כידור', שנאמר 'כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם'."

אם כן, והשם הוא מהות ומשפיע, מתחזקת עוד יותר השאלה על בני לוי הצדיקים, איך קראו לבנם בשם קרח? ויש לומר, שהנה, ה"ערבי נחל" כתב (פרשת בהר), שהשערות באדם מורות על מותרות העולם הזה. וכפי דבריו הקדושים: "נודע, כי שערות מורות על מותרות, ורצוני לומר, ענין מותרות העושר."

וכן כתב ה"יערות דבש" על אשת יפת תואר (חלק א, דרוש ו): "וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה... והבאתה אל תוך ביתך וגלתה את ראשה... להסיר שערות, המורים על המותרות."

בדרך זו מבאר ה"אברבנאל" את הטעם למה שצוה הקב"ה על משה להעביר תער על בשרם של בני לוי: "והנה, בראשונה הזהירם (=הקב"ה את הלויים) על מקום דירתם ושיבתם, שיהיו סביב למשכן, ולא בתוך בני ישראל. ואחר-כך הזהירם (הקב"ה) שיטהרו מהעונות שהיו בידיהם. ואחר-כך... יתרחקו **מהתאות הנשמיות** שעליהן רמו 'והעבירו תער על כל בשרם', כי להיות השער מותר הגוף, היה התגלחותו רומז להרחקתו (של הלוי) מהדברים המותרים."

ולכן צוה הקב"ה את משה: "קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם" מכל עניני העולם הזה, "וכה תעשה להם לטהרם הנה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם" – דהינו, להסיר מהם את כל השערות, שהן רמז למוטרות העולם הזה. שכן, בני לוי נצטוו לפרוש מכל עניני העולם הזה, משום שנבחרו לעמוד לפני ה' ולשרתו בעבודת הקדש.

וזהו גם מה שרמז יעקב לרבקה אמו: "הן עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק". דהינו, הלא אחי עשו הוא "איש שער", בהיותו רודף אחר מוטרות העולם הזה, שהן בבחינת שערות. ואילו "אנכי איש חלק", בלי שערות. שכן, אינני רודף אחר מוטרות העולם הזה, אלא, נהפוך הוא, כל תשוקתי היא לעסוק בתורת ה' יתברך יומם ולילה).

ומעתה יש לומר, שבני לוי הצדיקים קראו לבנם דוקא בשם "קרח", שהוא מלשון "קרח", כדי שהשם ישפיע לו כח, שיוכל להתגבר על מוטרות העולם הזה, שהן בבחינת שערות הראש. דהינו, קרח נקרא בשם זה כדי שיהיה צדיק עובד ה', בבחינת "קרח" מכל עניני העולם הזה.

אלא, טעות היתה בידם. שכן, היות ו"קרח" הוא שם של אדם רשע, מאלופי עשו, לא זו בלבד שהשם הזה לא השפיע עליו לטובה (לעזוב את הבלי העולם, ולהיות "קרח" מכל מוטרות ותאות העולם הזה), אלא ששמו השפיע עליו לרעה, לחלוק על משה, ועל-ידי כך לאבד את כל אשר לו.

מכל זה כמה יש לנו ללמוד, שצריך לקרוא לילדינו בשמות של צדיקים. שכן, השם הוא מהות האדם, והשפעתו על חיי האדם, אם להיות צדיק או רשע, היא מכריעה. שהרי, מקרא מפורש בתורה (בראשית י', כה): "ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ". דהינו, כיון שנקרא פלג "בימיו נפלגה הארץ".

"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח"

על הפסוק, "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם", שואלים חז"ל, מה הטעם לעונשם של קרח ועדתו, להיבלע דוקא בתוך האדמה? אומר על-כך רבי וולף מסטריקוב בדרך צחות: הרי התורה הקדושה מעידה על משה רבנו, שהיה ענו מכל האדם אשר על-פני האדמה, כפי שכתוב (במדבר יב', כג): "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". דהינו, שמשה היה מגיע בענותנותו עד עפר ממש. ובכל זאת טענו כנגדו קרח ועדתו: "ומדוע תתנשא" (=מדוע אתה, משה רבנו, מתנשא?). כלומר, אפילו מין ענוה כזאת – להיות שפל עד עפר – נחשבת גם היא בעיניהם לגאות ולהתנשאות. אם כן, לא נשאר להם, אלא לרדת מתחת לפני האדמה. ועל-כן נענשו ב"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח".

"לא חמור אחד מהם נשאתי..."

הצדיק רבי ישראל מרוזין הנהיג את חצרו בפאר רב ובגינוגי מלכות, שלא היו מקובלים בחצרות אדמו"רים אחרים. בין השאר עמדה ליד ביתו המרוח מרפבה הדורה, כמקובל אצל שרים ורוזנים, ובה נסע הצדיק פעם בפעם כדי להתבודד בשדות וביערות שבסביבה.

פעם נטפל אל רבי ישראל "משפיל" אחד, שבא ממשפחה חסידית מיוחסת, ואמר לו בנימה עוקצנית: מפני מה הסתפקו ה"צדיקים הראשונים" במועט שבמועט, ודרו בבתי עץ פשוטים, כמנהג עניים, ואילו בזמן הזה גרים ה"צדיקים" בארמונות מפוארים, ונוסעים בכפרות הדורות כבני נסיכים?

הצדיק מרוזין התבונן רגע קט בשואל החצוף, ואמר לו: כידוע לך, מתפרנסים ה"צדיקים" מהפדיונות שמעניקים להם החסידים. והנה, מצויים שלש כיתות בנותני הפדיונות: ראוי שמים שלמים, סתם בעלי בתים, וגם בעלי עבירה.

והנה, לחסידים שכל מעשיהם קדש לשם שמים, משתמש הרבי בכספיהם לדברים שבקדושה בלבד - לקנות טלית, תפילין, מצה שמונה, ארבעת המינים וכו'. ואילו בתרומות בעלי הבתים, הנותנים לרבי כדי לזכות בפרנסה ובבריאות - בהם מכלכל הרבי את בני ביתו. ואילו בתרומות של בעלי העבירה, שהרבי אינו רוצה להרחיקם, מתוך פונה שיחזרו בתשובה, הוא בונה בכסף סרקלינים נאים, ורוכש לו מרפבה וסוסים, ושאר מיני מותרות. עתה, צא וראה - הוסיף הצדיק מרוזין בחינוך - בדורות הראשונים היו מרובים החסידים האמיתיים, ומועטים בעלי העבירה. כיון שפך, לא עלה בידי ה"צדיקים" לבנות לעצמם היכלי-פאר, ולרכוש להם דברים שבמותרות. אולם, בזמן הזה, נתרבו, בעונותינו הרבים, בעלי העבירה בישראל. ולכן, לא נותרה עתה ל"צדיקים" הבריחה, אלא לבנות בכסף הרב של בעלי העבירה בתי מידות מפוארים, ולרכוש לעצמם מרפבה וסוסים, וכל מיני מותרות...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְחַ אֶל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת: 19:20**

עֲרַשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשְּׁבֵת: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצָתָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתְּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה"

עַל הַפְּתוּב (במדבר טו, לב), "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ", אוֹמְרִים חו"ל: מְדוּעַ עָלָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, אֲדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים, הָעֵנּוּ מִכָּל הָאָדָם, לְהַצִּיעַ לְקִרְחַ עֲנֵשׁ מְשׁוּנָה שְׂכֻזָּה – "וּפְצָתָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ"? הָאִם חֹסְרִים עוֹנְשִׁים שׁוֹנִים וּמְשׁוֹנִים וְלֹא רְגִילִים, שְׁמָהֶם נִיתֵן יִהְיֶה לְהוֹכִיחַ לְכָל, שְׁקִרְחַ נִעְנֵשׁ מִן הַשְּׁמַיִם?

תְּחִלָּה, נִקְדֵּים לְהַבִּיא מָה שְׂכַתְּב הַגֵּה"ק, בְּעַל הַהַפְּלֵא"ה, בְּסִפְר "פְּנִיִם יְפוֹת" ("אִם כְּמוֹת"): הִנֵּה, כָּתוּב בְּגִמְרָא (שְׁבֵת פַּח): "וַיִּתְצַבּוּ בַתְּחִתִּית הַהֵר', אָמַר רַבִּי אַבְדִּימִי בֵּר חֲמָא בֵּר חֲסָא: מְלַמֵּד, שְׂכַפְּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם אֶת הַהֵר כְּגִיגִית (=הַעֲמִיד אֶת הַהֵר עֲלֵיהֶם), וְאָמַר לָהֶם: אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..."

וְהִקְשׁוּ ה' תּוֹסְפוֹת: לְמָה הָיָה צוּרְךָ לְכַפּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל הֵר כְּגִיגִית וְלִהְכְרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה? הֲלֹא כָּבֵר הַסְּכִימוּ מְרִצוֹנִם הַטוֹב לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁאָמְרוּ: "**נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע**"?

וְתִרְץ ה' פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ" וְאָמַר, כִּי מָה שְׂקַבְּלוּ יִשְׂרָאֵל מְרִצוֹנִם הַטוֹב הָיָה רַק תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, שְׂאִפְשֵׁר לְקִימָה בְּנִקְל. אֲבָל תּוֹרָה – שְׂבַעֲל – פֶּה, שֶׁהִיא אַרוּכָה מְאֹד מִיָּדָה, וַיֵּשׁ בָּהּ הַרְבֵּה חוֹמְרוֹת וְסִיגִים, לֹא רָצוּ יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל, וְלִכֵּן כְּפֶה עֲלֵיהֶם הַקַּב"ה הֵר כְּגִיגִית וְהִכְרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמִקְשָׁה אַחַת.

תְּרוּץ זֶה מְבוֹאֵר גַּם בְּמִדְרָשׁ תְּנַחוּמָא (נח, ג): "אִם תֹּאמַר עַל הַתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב 'כְּפֶה עֲלֵיהֶם אֶת הַהֵר', וְהִלֵּא מִשְׁעָה שְׂאִמַר לָהֵן 'מְקַבְּלִין אַתֶּם אֶת הַתּוֹרָה? עֲנוּ (יִשְׂרָאֵל) כָּלֶם וְאָמְרוּ: 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע'... אֲלֵא אָמַר לָהֵן עַל הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, שִׁישׁ בָּהּ דְּקִדּוּקֵי מִצּוֹת קְלוֹת וְחִמּוּרוֹת, וְהִיא עֲזָה כְּמוֹת, וְקִשָּׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְאָתָה, לְפִי שְׂאִין לוֹמֵד אוֹתָהּ (=אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה), אֲלֵא מִי שְׂאוּהָב (אֶת) הַקַּב"ה בְּכָל לְבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ וּבְכָל מְאוּדוּ".

נִמְצְאוּ לְמִדֵּים מְכָאן יְסוּד גְּדוֹל וְחֻשׁוּב: מִי שְׂאִינוּ מְקַבְּל עָלֵינוּ עַל תּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, נִעְנֵשׁ בְּכַף שֶׁהוּא **נִקְבֵר** חַיִּים (=בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים). כְּפִי שְׂרִאִינוּ בְּמִתֵּן תּוֹרָה, כְּאִשֶׁר יִשְׂרָאֵל לֹא הַסְּכִימוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּם אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, כְּפֶה עֲלֵיהֶם הַקַּב"ה אֶת הַהֵר כְּגִיגִית, וְאָמַר לָהֶם: "אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..." – דְּהִינוּ, קְבוּרָה בְּחַיִּים תַּחַת הַהֵר.

בְּדִרְךָ זֶה מְבֹאֵר ה' פְּנִיִם יְפוֹת" אֶת מְאֹמֶר חו"ל בְּגִמְרָא (שְׁבֵת קה): "אָמַר רַב יְהוּדָה, אָמַר רַב: כָּל הַמִּתְעַצֵּל בְּהַסְּפָדוֹ שֶׁל חֲכָם, רֵאוּי **לְקוּבְרוּ** בְּחַיָּיו, שְׂנַאֲמַר (יהושע כד): 'וַיִּמַּת יְהוֹשֻׁעַ בֵּן נוּן עֶבֶד ה'... וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּגִבּוֹל נַחֲלָתוֹ... מִצְּפוֹן לְהַר גִּעְשׁ'. (וּמָהוּא הַר גִּעְשׁ?) מְלַמֵּד שְׂרַגְשׁ (=הַסְּתַעַר) עֲלֵיהֵן הַהֵר **לְהוֹרְגָן**..."

שְׂפֹן, עִיקַר גְּדוּלְתָם שֶׁל חֲכָמֵי הַתּוֹרָה הוּא בְּכַף, שֶׁהֵם עֲמָלִים וּבְקִיאִים, בְּבִרוּר הַהֲלָכוֹת בַּתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה כָּאֵן בְּאֶרֶץ. וְלִכֵּן מִטַּעַם זֶה, כָּל הַמִּתְעַצֵּל בְּהַסְּפָדוֹ שֶׁל חֲכָם, הַמְּבַרֵּר בִּירוּרֵי הַלְּכוֹת בַּתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, הָרִי הוּא מְגָלָה בְּכַף שֶׁהוּא מְזוּלָל בְּכַבוֹד הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, וְעַל – בֵּן רֵאוּי לְקוּבְרוּ בְּחַיִּים בְּאֶרֶץ, כְּפִי שְׂאִמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל: "אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..." – תַּחַת הַהֵר.

וּמַעַתָּה מְבוֹאֵר הַיֵּטֵב הַטַּעַם לְכַף שְׂבַחַר מֹשֶׁה לְקִרְחַ וּלְכָל עַדְתּוֹ עוֹנֵשׁ שֶׁל **קְבוּרָה** בְּחַיִּים, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: "וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצָתָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתְּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה". שְׂכֹן, קִרְחַ וְכָל עַדְתּוֹ חָלְקוּ עַל מֹשֶׁה, וּכְפָרוּ בַּתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה. וְהָרִי מֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה רֹאשׁ וְרֵאוּשׁוֹן לְכָל חֲכָמֵי הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה, כְּפִי שְׂשֻׁנֵינוּ בְּמַסְכַּת אַבוֹת (אַבוֹת א, א): "מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָהּ לְיְהוֹשֻׁעַ, וְיְהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנְבִיאִים, וְנְבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָה".

וְלִכֵּן, כְּמוֹ שְׂבַמְתֵּן תּוֹרָה כְּפֶה הַקַּב"ה אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה עַל יִשְׂרָאֵל כְּגִיגִית, וְאָמַר לָהֶם, שְׂאִם לֹא יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעֲל – פֶּה – "שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם..." – כִּף נִעְנֵשׁוּ קִרְחַ וְעַדְתּוֹ, **שְׂנַקְבְרוּ** בְּחַיִּים, עַל שְׂכַפְּרוּ בַּתּוֹרָה **שְׂבַעֲל – פֶּה**. (אַלֵּה תִכֵּן דְּבָרָיו הַמְּתוּקִים שֶׁל ה' פְּנִיִם יְפוֹת") (עַל פִּי "אוּרְהָ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וַיִּדְבֹר (מֹשֶׁה) אֶל קַרְח וְאֶל כָּל עֲדַתוֹ לֵאמֹר בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת הַקְּדוֹשׁ וְהַקָּרִיב אֵלָיו"

על הפתוב, "בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ", שואלים חז"ל, מדוע דחה משה את קרח ועדתו, וצוה לחכות עד הבקרה? שאלה זו שואל גם הרה"ק בעל ה"אמרי יוסף" זיע"א, מדוע אמר להם משה דוקא לחכות עד הבקרה ("בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ")?

ויש לומר, שהנה, מבואר בזהר הקדוש, שהאדם צריך להיות מבעלי חשבון הנפש, ובכל לילה קודם השכיבה צריך לפשפש במעשיו, ויתודה על המעשים הרעים שעשה, ויעשה תשובה עליהם. לכן אמר משה "בִּקֶּר וַיֵּדַע ה'..." שכן, היה סבור שאולי בערב יפשפשו במעשיהם ויעשו תשובה.

אלא שקרח ועדתו לא עשו כן. ומניין יודעים זאת? מהכתוב בפרשה. שכן, כמה פסוקים לאחר מכן כתוב "ויקהל עליהם קרח". וכתב רש"י שם, שהיו הולכים בדברי ליצנות כל הלילה, ולא היו ישנים כלל, ולכן לא פשפשו במעשיהם וממילא לא שבו בתשובה...

"העיני האנשים ההם תנקה?"

על חומרת ההסתכלות בעריות, כתוב בזהר הקדוש ("פקודי"), שיש מלאך/ממונה אחד מצד הטומאה, ושמו "פתות", ושמו זה נקרא על שום תפקידו, לפתות את האדם להסתכל בדברים האסורים (דברי נאוף וזנות).

והנה, אם האדם נכשל והתפתה לאותו ממונה, להסתכל בעריות, לאחר שאותו אדם מת ונקבר בקבר, בא אותו ממונה ומחזיר לו את נשמתו, נוטל את האדם ומשבר באכזריות את עצם העינים, ולאחר מכן נוטל את עיני האדם, ודן אותו בייסורים קשים ומרים.

לאחר כל זאת מורידים את אותו אדם לחדר אחד בגיהנום, שנקרא "בור", ושם מצויים אלפי ורבות של נחשים ועקרבים, שאוחזים באדם, ונושכים אותו, ומטילים בו את הארס שלהם...לא עלינו. וכל זאת קורה כאשר אין האדם שומר על עיניו, ועובר על "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם".

אבל אדם, השומר על קדושת העינים, ונזהר תמיד שלא להרים את עיניו אל הנשים כלל, מגיע להשגות רוחניות גבוהות, וזוכה לראות מסוף העולם ועד סופו. וזאת, כפי שמסופר על רבי מאיר אבוחצירה, שקדש את עיניו כל ימיו.

ומעשה שהיה כד הנה. בחור צעיר ממשפחה חרדית מהעיר לונדון נעלם ביום בהיר אחד, מבלי להשאיר עקבות. הזמן חלף, והיה חשש כבד לחיי הנער. ההורים פנו למשטרה ומצו כל צורת חיפוש אפשרית, אך למרות הכל, הבחור לא נמצא, ועקבותיו נעלמו.

בצר להם החליטו ההורים השבורים לנסוע אל הגאון הקדוש רבי מאיר אבוחצירה, שהיה אז בארץ ישראל, ולבקש את עצתו.

נטלו ההורים מעט חפצים, ויצאו לדרך. כעבור זמן מה הגיעו אל בית הרב, נכנסו אליו פנימה, ספרו לו את פרטי המקרה, ובקשו את עצתו. צערם נגע מאד ללבו של הרב. מה עשה הרב? בקש מעוזרו ניר ועט, והתחיל לשרטט על הניר מרובע, וכך אמר לאבא: "כאן אתה גר בלונדון". הרב משך קו מאותו מרובע, ואמר: "זה הרחוב שלך... זה הרחוב המקביל... הנה הרחוב הבא... ברחוב הזה, שהוא השלישי מביתך יש פנסיה. הנה השרטוט של הפנסיה שלה. דע לך אבא יקר, שבפנסיה הזו בקומה השלישית שבווי בנד, ואני מברך אותך שתצליח לשחררו בנקל".

האב ההמום הודה לרב, נפרד ממנו לשלום, ומיד שב לארצו, מהר למשטרה וספר להם שקבל מידע ממקור נאמן, שבו נחטף על-ידי מסיונרים, ונמצא בפנסיה שברחוב אלמוני בקומה השלישית. המשטרה בדקה את הדבר, והתברר שאכן כך היה - באותו מקום בדיוק היה הנער האבוד.

הסיפור הזה התפרסם באותו זמן, ועד היום הוא מכה גלים. שכן, הדבר לא נתפס בהגיון. הרי רבי מאיר אבוחצירה מעולם לא היה בלונדון! וגם אם הוא שמע פעם על המקום הזה, כיצד ידע במדויק על כל רחובות העיר? וגם, אם הוא שמע עליהם פעם, מהיכן הוא ידע היכן גר אותו אב? ומי גלה לו שקימת שם פנסיה? וגם, אם הוא שמע על הפנסיה, מהיכן ידע במדויק מאיפה נכנסים אליה? ומנין לו המידע הסודי שהילד נחטף ונמצא שם - נתון שהמשטרה המקומית לא ידעה?

שאלו את רבי מאיר אבוחצירה בעצמו, איך ידע הרב את כל הפרטים הללו? ענה להם רבי מאיר: "מי ששומר על עיניו בקדושה ובטהרה, יכול לראות למרחקים, מסוף העולם ועד סופו..." (כפי שמובא בגמרא (חגיגה יב'): "אור שברא הקב"ה ביום הראשון, אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו" (=יכול האדם לראות בו כל מה שמתרחש בכל מקום בעולם). כיון שהסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה, וראה שמעשיהם מקולקלים, עמד וגנזו מהם (=החביאו), שנאמר: 'וימנע מרשעים אורם', ולמי גנזו? - לצדיקים לעתיד לבוא, שנאמר: 'וירא אלהים את האור כי טוב'"). שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רַחֲמִים" ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים"

על הכתוב, "וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא... ויהי ממחרת... והנה פרח מטה אהרן לבית לוי... ויצא משה את כל המטות מלפני ה' אל כל בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו", מפרש "בעל הטורים" דבר פלא: "...איתא במדרש, שגם* במעשה קרח, בלע מטה אהרן את מטותם (=של הנשיאים). וכשהוציאו (הנשיאים "איש מטהו") אז חזר ופלט אותם (מטהו של אהרן). ולכך לא הוציאו (מטות הנשיאים) פרח. ועל-כן כתיב ויצא משה את כל המטות. ("המטות" חסר ו'), לפי שבלעם (מטה אהרן)".

מבואר מכאן, שכאשר באו הנשיאים למחרת, כדי לקחת את מטותם, שהניחו למשמרת באהל מועד, ראו שמטה אהרן פרח, כמו שכתוב: "ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים". אולם, כאשר בקש כל אחד לקחת את מטהו, הסתבר להם שמטה אהרן בלע את מטותם. ורק עכשיו, כשבאו לקחת את מטותיהם, פלט אותם מטה אהרן. (*מעין זה מצינו גם במצרים, כאשר השליך אהרן את מטהו, וזה נהפך לתנין. ואז, השליכו גם החרטומים את מטותם וגם הם נהפכו לתנינים. אולם, מטה אהרן בלע את מטותם של החרטומים, כפי שכתוב: "וישליך אהרן את מטהו לפני פרעה... ויהי לתנין... ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים... וישליכו (החרטומים) איש מטהו ויהיו לתנינם, ויבלע מטה אהרן את מטותם").

וצריכים אנו להבין פלא זה. שכן, מדוע בלע מטה אהרן את מטות כל הנשיאים? ויש לומר, שהקב"ה בקש ללמדנו בזה יסוד גדול. שכן, הן אמת שרק מטה אהרן פרח ויצץ ציץ, ולא מטותם. אולם, כאשר מטה אהרן פרח, היו המטות שלהם בלועים בתוכו. ולכן, נמצאנו למדים מכך שלשה יסודות חשובים:

א. מה שפרח מטה אהרן הוא בעזרת כל שאר המטות של הנשיאים, שהיו בלועים בתוכו.
ב. כאשר פרח מטה אהרן, פרחו גם שאר המטות, מפיון שהיו כלולים בו.
ג. רק כאשר נפרדו המטות מקדושתו של אהרן, שוב לא פרחו.

ומזה למדו ישראל לקח גדול ונשגב: כשאהרן הכהן עשה את העבודה בבית המקדש היה זה בעזרתם של כל ישראל, שהשפיעו עליו מקדושתם. ומאחר וכך, הנה, כאשר עשה אהרן את העבודה בבית המקדש, לא רק לבדו עשה את עבודת הקדש, אלא גם ישראל היו עמו, וכאילו גם הם עשו את העבודה.

והדבר החשוב ביותר הוא, שכאשר ישראל נפרדים מקדושתו של אהרן, דינם הוא כמו המטות, שלאחר שנפרדו ממטהו של אהרן, שוב לא פרחו.

והנה, כידוע, קרח ועדתו התלוננו לפני משה, ואמרו לו: 'כל העדה כלם קדושים, ומדוע שלא יהיה להם חלק ונחלה בעבודת הכהן הגדול במשכן? וזאת, כפי שכתוב: "ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם... כל העדה כלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'?"

ויש לומר, שהקב"ה עשה את נס פריחת מטה אהרן רק לאחר שבלע את מטות הנשיאים, כדי לומר לקרח ולכל עדתו, שלכל ישראל חלק ושותפות בעבודת הכהן הגדול. אולם, כל זאת, רק בתנאי שלא יהיו נפרדים ומפורדים ממשה ומאהרן, צדיקי הדור.

"עשר שמור לבעליו לרעתו" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

אמרו חז"ל בגמרא, שעשירותו של קרח היא שגרמה לו לרדת לבאר שחת, ועל-כך אמר שלמה המלך (קהלת ה', יב'): "עשר שמור לבעליו לרעתו".

וכמו ששינו בגמרא (פסחים קי"ט): "אמר רבי חמא בר חנינא: שלש מטמוניות הטמין יוסף במצרים. אחת נתגלה לקרח. ואחת לאנטונינוס בן אסורוס. ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא. (וזהו שכתוב) 'עשר שמור לבעליו

לְרַעְתוֹ – אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: זֶה עוֹשֵׁרוֹ שֶׁל קֶרַח”.

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִינֵן זֶה. שְׂכָן, מְדוּעַ סָבַב הַקַּב”ה כֶּךָ, שֶׁלְקֶרַח יִתְגַּלֶּה אוֹצֵר כָּל-כֶּךָ גְּדוּלָּה? נִרְאֶה לְבָאָר עֲנִינֵן זֶה עַל-פִּי הַמְּבוֹאָר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁלְפָנַי שְׁחָטָא קֶרַח וְקָם כְּנֶגֶד מִשֶׁה רַבְּנּוּ, הִיתָה לוֹ נִשְׁמָה גְּדוּלָּה שְׁמֵאִירָה אֶת הָעוֹלָם, וּכְפִי שְׁמֵבִיא ”אוֹר הַחַיִּים” הַקְּדוּשׁ (קֶרַח): ”וְהִנֵּה, בָּא קֶרַח לְהַחֲלִיף עֲנִפֵי הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַפְּךָ הַכְּהוּנָה מִמְּקוֹמָהּ, (וְעַל יְדֵי כֶּךָ) נִפְגְּמוּ עֲנִפֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְשָׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהָיוּ כָּלֵן לְשִׁבְחָה... (שְׂכָן), בְּתַחֲלִילָה הָיָה נִקְרָא קֶרַח ‘טְהוֹר’, בֶּן יֶצְהָר – שֶׁהָיָה מְאִיר לְעוֹלָם כְּצַהָרִים. בֶּן קָהָת – שֶׁהָיָה מְקַהֵה שִׁינֵי כָּל (ה)רֹאֵה גְּדוּלָּתוֹ וּמַעֲלָתוֹ. בֶּן לֵוִי – שֶׁנִּתְלַוָּה מִיּוֹם לִידָתוֹ לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכִמְהָ מַעֲלוֹת. וְעַכְשָׁיו, הָעֲנָף עֲצָמוֹ, שֶׁנִּקְרָא קֶרַח, נִפְגַּם, וְנִעְשָׂה בּוֹ קוֹרְחָה”.

לְפִי זֶה נִרְאֶה, כִּי מָה שֶׁסָּבַב הַקַּב”ה, שֶׁקֶרַח יִגְלֶה אֶת שְׁלִישׁ הַמְּטָמוֹן שֶׁל יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא, כְּדֵי לְהַעֲמִיד אֶת קֶרַח בְּנִסְיוֹן שֶׁל עוֹשֵׁר, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְהַתְּעִלוֹת בְּקְדוּשָׁה. וְלָכֵן, מִן הַשָּׁמַיִם הִטִּילוּ עַל קֶרַח אֶת הַנִּסְיוֹן לְהַתְּקַדֵּשׁ וְלֹא לְהִנּוֹת כָּלֵל מִכָּל הָעוֹשֵׁר הָרַב שֶׁמְצָא, כְּפִי שֶׁמְצִינּוֹ אֲצֵל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁבְהִיּוֹתוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֹא נִתְּפָתָה מִכָּל הָרְכוּשׁ הָרַב שֶׁהָיָה לוֹ. וְכֵן מְצִינּוֹ גַם אֲצֵל רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ (רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא), שֶׁזָּכָה לְעִשְׂרוֹת, כְּמְבוֹאָר בְּגִמְרָא (גִּיטִין נט’): ”מִיּוֹת מִשֶׁה וְעַד רַבִּי (=רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ), לֹא מְצִינּוֹ תוֹרָה וּגְדוּלָּה בְּמָקוֹם אֶחָד”. וְעוֹד אָמְרוּ חו”ל בְּגִמְרָא עַל אֲנִטּוּנִינוֹס וְרַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ (בְּרִכּוֹת נו’): ”שְׁלֹא פָּסְקוּ מִשְׁלַחֲנָן לֹא צָנוּן וְלֹא חוֹרֵת וְלֹא קִישׁוֹת, לֹא בִיּוֹת הַחֲמָה וְלֹא בִיּוֹת הַגְּשָׁמִים”. (כְּלוּמָר, שֶׁהָיָה לְרַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ, רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא, שֶׁפָּעַר רַב טוֹב כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה). וּבְכָל זֹאת הָעִידוֹ עָלָיו בְּגִמְרָא (כְּתוּבוֹת קד’): ”בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל רַבִּי, זָקַף עֵשֶׂר אֲצַבְעוֹתָיו כָּלְפִי מַעֲלָה, (ו)אָמַר: רַבְּנּוּ שֶׁל עוֹלָם, גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנַיךָ שִׁיִּגְעָתִי בְּעֵשֶׂר אֲצַבְעוֹתַי בְּתוֹרָה, וְלֹא נִהְיֵיתִי אֲפִילוֹ בְּאֲצַבְעַ קִטְנָה”.

וְלָכֵן, אִם קֶרַח הָיָה נוֹהֵג בְּמִטָּמוֹן שֶׁגְּלָה כְּפִי שֶׁנִּהְיָ רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ, שֶׁלֹּא לְהִנּוֹת כָּלֵל מִכָּל הָרְכוּשׁ הַזֶּה אֲפִילוֹ בְּאֲצַבְעַ קִטְנָה, הָיָה זֹכֵה לְמַדְרָגוֹת גְּדוּלוֹת וְנִשְׁגָּבוֹת... אוֹלָם, כְּאֲשֶׁר לֹא הִצְלִיחַ לְעֲמוֹד בְּנִסְיוֹן שֶׁל הָעוֹשֵׁר, נִפְּל ”מֵאֲגָרָא רְמָה לְבִירָא עֲמִיקְתָּא”, מִשׁוּם שֶׁשָּׁקַע בְּתַאֲוֹת הַמְּמוֹן שֶׁל עוֹשֵׁרוֹ הַגְּדוּל. וּמֵאֲחֵר ו”עֲבִירָה גוֹרֵרַת עֲבִירָה”, רַדְף גַּם אַחֲרֵי הַכְּבוֹד, בְּרִצּוֹתוֹ לְהִיּוֹת הַכֹּהֵן הַגְּדוּל, וְהַתְּקִים בּוֹ מָה שֶׁדָּרְשׁוּ חו”ל, ”עֵשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵי לְרַעְתוֹ”.

”כָּל הָעֵדָה כָּלֵם קְדָשִׁים וּבְתוֹכָם ה”

הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹאֵל סִירְקִיס הִדְוּעַ בְּכִינוּי הַב”ח (עַל סִפְרוֹ בֵּית הַחֵדֶשׁ, לְאַרְבַּעַת הַטּוֹרִים שֶׁל רַבְּנּוּ יַעֲקֹב בֶּן אֲשֶׁר) הוֹכֵתֵר בְּשַׁנַּת שַׁע”ט (1619) כְּרַבָּה שֶׁל קְרָאקָא, עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל, וּבִירַת גְּאֻלְצֵיהַ הַמְּעֵרָבִית. בְּאֶחָד מִמְּסַעוֹתָיו בִּישׁוּבֵי הַמְּחֻזַּ נְזֻדְמָן הַב”ח אֲצֵל רַב אֶחָד בְּעִירָה הַסְּמוּכָה לְקְרָאקָא. כְּדָרְכָם שֶׁל תַּלְמִידֵי חַכְמִים, הִחֲלוּ הָרַבָּנִים לְשׁוֹחַח בְּדַבְרֵי תוֹרָה. אוֹלָם, לְמַגִּינַת לְבוֹ עֲמַד הַב”ח מִיד עַל הָעוֹבְדָה הַמְּצַעֲרַת, שֶׁבַע־שִׁיחוֹ אֵינוֹ מוֹצֵא יָדָיו וְרַגְלָיו בְּתַלְמוּד וּבְפּוֹסְקִים, וְאֵף אֵינוֹ מְסוּגֵל לְפָסוּק ”שְׂאֵלַת חֲכָם” כְּדַת וְכִדִּין. הָרַפִּין עֲצָמוֹ הַב”ח לְעֵבֶר מְאֲרָחוֹ, וְאָמַר לוֹ: סְבוּרָנִי, שְׁעֵלִינוּ לְעִשׂוֹת חֲלִיפִין בְּכִסְאוֹת הָרַבָּנוֹת. אֵתָה תִּשְׁמַשׁ בְּרַבְּנוֹת בְּעִירִי, קְרָאקָא, וְאֵילוֹ אֲנִי אֲטוֹל אֶת כְּהוֹנַת הָרַב בְּעִירָה שְׁלָךְ.

לְשִׁמְעַת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, נִתְּפָעַם לְבוֹ שֶׁל רַב הַמְּקוֹם עַל ה”מַחְמָאָה” שֶׁשָּׁמַע זֶה עֵתָה מִפִּי אֶחָד מִגְּדוּלֵי הַדּוֹר, וְלֹא נִתְּקַרְרָה דַּעְתוֹ עַד שֶׁשָּׁאֵל אֶת הָאוֹרַח הַמְּכוּבָד: הָאֲמַנָּם סְבוּר כְּבוֹדוֹ שְׁעֵלִינוּ לְהַתְּחַלֵּף בְּתַפְקִידֵי הָרַבָּנוֹת? אַמֵּת וְיָצִיבוּ! – הִשִּׁיב לוֹ הַב”ח בְּפָנָיִם רְצִינִיּוֹת – וְכָל זֹאת מִהֲטַעַם הַפְּשׁוּט, שֶׁבְּקִהִילָה שְׁלָנוּ בְּקְרָאקָא ”כָּל הָעֵדָה כָּלֵם קְדָשִׁים...”. שְׂכָן, בְּתֵי הַמְּדַרְשׁ מְלֵאִים בְּתַלְמִידֵי חַכְמִים מְבַקֵּר עַד עָרַב, תַּלְמִידִים שֶׁהֵם לְמַדְנִים מוֹפְלָגִים. וְמִי שִׁישׁ לוֹ לְשִׁאוֹל ”שְׂאֵלַת חֲכָם”, אֵינוֹ מִתְּקַשֶּׁה לְקַבֵּל פָּסֵק הַלְכָה בְּכָל שְׂאֵלָה שֶׁל אִיסוּר וְהִיתֵר, וּבְכָל בְּעִיָּה שֶׁל דִּינֵי מְמוֹנוֹת. וּפְיוֹן שְׂפָךְ, אֲפֶשֶׁר לְהוֹשִׁיב עַל כִּסֵּא הָרַבָּנוֹת בְּעִיר קְרָאקָא גַם מִי שֶׁלֹּא בָּקִי דֵי הַצֵּרֶף בְּתַלְמוּד וּבְפּוֹסְקִים. אוֹלָם, בְּעִירָה הַקִּטְנָה הַזֹּאת לֹא מְצוּיִים כְּמַעֲט לְמַדְנִים וְתַלְמִידֵי חַכְמִים, הַבְּקִיָּאִים בְּתוֹרָה וּבְהַלְכָה. לָכֵן, קִהִילָה זֶה זְקוּקָה לְרַב, שֶׁהוּא גְּדוּל בְּתוֹרָה, הַיּוֹדֵעַ לְהוֹרוֹת לִיְחִיד וְלְצִיבוּר, וּמְסוּגֵל לְפָסוּק לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם בְּכָל שְׂאֵלָה וּבְכָל דִּין...

נָא לְשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִימִים** רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹת: 19:20**

עַרְש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשְּׁבֹת: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל עוֹנְשָׁם שֶׁל קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ, כְּתוּב בַּגְּמָרָא (סְנֵהֲדָרִין קי', מְתוּרָגִים): "אָמַר רַבָּה בְּרַ חֲנָה: פְּעַם אַחַת הִלְכְּתִי בְּדֶרֶךְ. אָמַר לִי סוּחַר יִשְׁמַעְאֵלִי: בֵּא וְאַרְאֶה לְךָ אֶת הַבְּלוּעִים שֶׁל קִרְח. הִלֵּךְ וְהִרְאֶה לִי שְׁנֵי בְּקִיעִים שֶׁהֵיָה יוֹצֵא מֵהֶם עֵשֶׂן... אָמַר לִי אוֹתוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵלִי: הִקְשַׁב (לְקוֹלוֹת שֶׁנִּשְׁמָעִים מִבְּטֶן הָאֲדָמָה). (וְאַחַר שָׁאֵל אוֹתִי): מָה שִׁמְעֶתָ? וְשִׁמְעִיתִי שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים כֹּךְ: 'מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת וְאַנְחָנוּ שִׁקְרָנִים'..."

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנִין זֶה. שִׁכְּן, מִדּוּעַ קִרְח וְעֲדָתוֹ אוֹמְרִים דּוֹקָא "מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת"?

נִקְדִּים לְהִבִּיא מָה שִׁמְצִינוּ בַּמְדָּרָשׁ (ב"ר ח' ה'): "אָמַר רַבִּי סִימוּן: בְּשַׁעָה שְׁבָא הַקַּב"ה לְבְרוּא אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, נִעְשׂוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת פִּיתִים וְחִבּוּרוֹת חִבּוּרוֹת, מֵהֶם אוֹמְרִים: אֵל יִבְרָא (הָאָדָם), וּמֵהֶם אוֹמְרִים: יִבְרָא (הָאָדָם). הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (=זֶהוּ שְׁכָתוּב) (תְּהִילִים פה'): 'חֶסֶד וְאֱמֶת נִפְגְּשׂוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ'. (ה) חֶסֶד אוֹמַר 'יִבְרָא (הָאָדָם)', (מְכִינּוֹן) שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים, וְ(ה) אֱמֶת אוֹמַר (ת) 'אֵל יִבְרָא (הָאָדָם)', שְׁ(כֵן) כָּלוּ שִׁקְרִים. (ו) אֵילוּ (ה) צְדָק אוֹמַר 'יִבְרָא (הָאָדָם)'. שְׁ(כֵן) הוּא עוֹשֶׂה צְדָקוֹת, (ו) שְׁלוֹם אוֹמַר 'אֵל יִבְרָא (הָאָדָם)', דְּכִלְיָה קִטְטָה (= כָּלוּ מְרִיבָה)". הַחִידוּשֵׁי הַרִ"ם, בְּסִפְרוֹ "סִפְרֵי הַזְכוּת" (דף פג) מְבָאֵר, שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ, בְּאוֹמְרוֹ (תְּהִילִים קיט', קס'): "רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת", הַתְּכּוֹן עַל רֵאשׁ/הַפְּתִיחָה שֶׁל עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, הַמְשָׁנָה וְהַגְּמָרָא, שֶׁהֵן רַאשֵׁי תִיבוֹת "אֱמֶת".

הֵנָּה, עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, שְׁרֵשׁ הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, מִתְחִילוֹת בְּאוֹת א': "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ". הַמְשָׁנָה מִתְחִילָה בְּאוֹת מ' (בְּרִכּוֹת ב'): "מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמֵעַ בְּעַרְבִית". וְאֵילוּ הַתְּלֻמוֹד מִתְחִיל בְּאוֹת ת' (שָׁם): "תִּנְא הִיכָא קָאִי". וְכֹאשֶׁר נִצְרַף אוֹתִיוֹת אֵלוֹ: "אֲנֹכִי, מֵאִמְתִּי, תִּנְא" – נִקְבַּל אֶת הַמֶּלֶךְ "אֱמֶת", וְזֶהוּ "רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת".

וְכֵן מוּבָא ב' פְּרִי לְצִדִּיק" לְהַג"ק רַבִּי צְדוּק הַפְּהֵן זִיע"א, בְּשֵׁם רַבּוֹ (ל"ג בְּעַמְר): "וְשִׁמְעִיתִי מִרַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ וְצוּק"ל: 'רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת', דְּתוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, דְּשׁוֹרְשָׁה הַעֲשֶׂר הַדְּבָרוֹת מִתְחִיל בְּ(אוֹת) א', 'אֲנֹכִי'. וְהַמְשָׁנָה מִתְחִילָה בְּ(אוֹת) מ' – 'מֵאִמְתִּי'. וְהַגְּמָרָא בְּ(אוֹת) ת' – 'תִּנְא הִיכָא קָאִי'. וְהוּא עַל דֶּרֶךְ מָה שֶׁדְּרָשׁוּ בַּמְדָּרָשׁ (ב"ר א' ב', וְגַם בַּגְּמָרָא, שְׁבֹת נה'): 'וְחוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה הוּא 'אֱמֶת', דְּאֶלְפָּה (=א') הוּא רֵאשׁ הָאוֹתִיוֹת, ה' – מ' אֲמִצְעִיתוֹ, וְה' – ת' סוֹפֵן שֶׁל א"ב, עַל שֵׁם 'אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן'".

וְהֵנָּה, כִּידּוּעַ, חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, "אֱמֶת", מוֹפִיעַ גַּם בְּהַתְּחִלַת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, בְּכַתּוּב: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים" – סוֹפֵי תִיבוֹת "אֱמֶת". וּמִכָּאֵן נִמְצְאוּ לְמִדִּים, שֶׁבְּחוֹתְמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ/הַקַּב"ה ("אֱמֶת") נִפְתְּחוּ גַם הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב וְגַם הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה ("אֲנֹכִי, מֵאִמְתִּי, תִּנְא") – לוֹמַר לְךָ, שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת. וְעַל-כֵּן אָנוּ מְבָרְכִים: "אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ".

וְעַתָּה, בֵּא וְרֵאֵה, שְׁאֲמַנָּם לְמֵרְאִית עֵינֵי חֵלֶק קִרְח עַל מֹשֶׁה רַבְּנּוּ, שֶׁהֵיָה כְּאֹמַר רֵאשׁ וְרֵאשׁוֹן לְכָל חַכְמֵי הַתּוֹרָה שְׁבַע-פֶּה. אוֹלָם, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר כָּפַר גַּם בְּתוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, וְאָמַר "אֵין תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם", כְּפִי שְׁמוּבָא בַּמְדָּרָשׁ (מְדָרָשׁ רַבָּה קִרְח יח', ג'): "מָה כְּתוּב לְמַעְלָה (=בְּסוֹף הַפְּרָשָׁה הַקּוּדְמָת)? 'דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעֵשׂוּ לָהֶם צִיצִית... וְנָתַנוּ עַל צִיצִית הַכִּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת'. (לְכֵן) קִפֵּץ קִרְח וְאָמַר לְמֹשֶׁה: טְלִית שְׁכֵלָה תְּכֵלֶת, מָהִי שְׁתֵּהָא (=הָאֵם הִיא) פְּטוּרָה מִן הַצִּיצִית (=מֵהַחוּט שֶׁל הַתְּכֵלֶת)? אָמַר לוֹ (מֹשֶׁה): חִיבַת בְּצִיצִית (=חִיבַת בְּחוּט שֶׁל תְּכֵלֶת). אָמַר לוֹ קִרְח: טְלִית שְׁכֵלָה תְּכֵלֶת אֵין פּוֹטְרַת עֲצָמָה, (ו) אַרְבַּע חוּטִין (שֶׁל תְּכֵלֶת) פּוֹטְרוֹת אוֹתָהּ?... בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אָמַר קִרְח: אֵין תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֹא מֹשֶׁה נָבִיא, וְלֹא אַהֲרֹן כֹּהֵן גְּדוֹל...".

וְהִבִּיאֹר בְּזֶה הוּא, שְׁמֵאֲחַר וּמִקְרָא מְלֵא דְבַר הַכְּתוּב (שְׁמוֹת יב', מט'): "תּוֹרָה אַחַת יְהִיָה לְאַזְרַח וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם". וְכֵן כְּתוּב עוֹד (בַּמְדָּרָשׁ טו', טז'): "תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יְהִיָה לָכֶם וְלִגְר הַגֵּר אֲתֶכֶם". נִמְצָא, שְׁאֵם לֹא נִאֲמִין וְנִשְׁמָע בְּקוֹל חַכְמֵי הַתּוֹרָה, וְכָל אֶחָד יִפְרֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה, כְּפִי שְׁעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ, הָרִי יְהִיו כְּמָה תּוֹרוֹת, וְלֹא תּוֹרָה אַחַת. וְכְפִי שֶׁהִזְהִיר הַכְּתוּב בְּתוֹרָה (דְּבָרִים יז', יא'): "לֹא תְסוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יְמִין וְשְׂמֹאל".

וכפי שבאר גם "החינוך" וכתב בלשונו הנזה (מצוה תצו): "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", ואמר זכרונם לברכה בספרי: 'לא תסור', זו מצות לא תעשה: (ו) משרשי המצוה לפי שדעות בני אדם חלוקין זה מזה, לא ישתוו לעולם הרבה דעות בדברים, וידע אדון הכל ברוך הוא שאלו תהיה כונת כתובי התורה מסורה ביד כל אחד ואחד מבני אדם, איש איש כפי שכלו יפרש כל אחד מהם דברי התורה כפי סברתו, וירבה המחלוקת בישראל... על כן, אלהינו שהוא אדון כל החכמות... צונו להתנהג בה על פי הפרוש האמתי המקביל לחכמינו הקדמונים עליהם השלום... שנשמע אל החכמים הנמצאים... (שיגעו כמה יגיעות בימים ובלילות להבין עמק (התורה הקדושה)).

והנה, כבר שנינו במשנה (אבות ד, ב): ש'**עבירה גוררת עבירה**'. לכן, בגלל שחלק קרח על משה רבנו, אדון כל הנביאים, שהוא ראש וראשון לכל חכמי התורה שבפעל-פה, נתקיימה "**עבירה גוררת עבירה**", וכפר לא רק בתורה שבפעל-פה, אלא גם בתורה שבכתב, באומר, "אין תורה מן השמים". דהינו, לא רק שאין תורה מחכמי התורה בארץ, אלא גם התורה שבכתב איננה מן השמים, רחמנא ליצילן.

וימעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין את הטעם לכך שקרח ועדתו מצדיקים עליהם את הדין מבטן האדמה, ואומרים 'משה אמת ותורתו אמת'. שכן, בכך הם מגלים דעת, ש'משה', שהוא ראש וראשון לחכמי התורה שבפעל-פה בכל הדורות, 'ותורתו', שהיא התורה שבכתב, שמסר לנו בסיני - הן אמת - וגם הפירושים והביאורים בתורה שבפעל-פה הם "אמת" - ראשי תיבות "אנכי, מאימתי, תנא". שכן, רק על-ידי התורה שבכתב המתפרשת על ידי התורה שבפעל-פה, נשלם חותמו של הקב"ה - שהוא "אמת".

"וידבר (משה) אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו"

על הכתוב, "בקר וידע ה' את אשר לו", שואלים חז"ל, מדוע דחה משה את קרח ועדתו, וצוה לחפות עד הבקר?

המהר"ם שיף הסביר ענין זה, ואמר: הרי כתוב בגמרא (יומא עה): "המן היה מגיד לכל מה ש'בחורין ובסדקין" (=כל הנסתרות). שכן, לצדיקים המן היה יורד על פתח ביתם, לבינוניים יותר רחוק, ואילו לרשעים המן היה יורד רחוק מאד מפתח ביתם. וכך כלם ידעו מי צדיק, מי בינוני ומי רשע. על-כן, כאשר אמר קרח למשה "כי כל העדה כלם קדשים", ענה לו משה רבנו: אין בעיה! "בקר וידע ה' את אשר לו". דהינו, מחר בבקר, ברדת המן, נראה מי הצדיק ומי הרשע...

החיד"א הקדוש מפרש ענין זה לפי דרכו, ואומר: הנה, ידוע שביום הרביעי לבריאה נבראו המאורות - השמש והירח. וידוע מה שאמרה הלבנה, שאי-אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. ולכן אמר לה הקב"ה: "לכי ומעטי את עצמך", ואכן מעטה הלבנה את עצמה.

על-כן, אומר החיד"א, כך צריך להיות בכל בית בישראל, שהאיש הוא השורר בביתו כמלך וכחמה ברקיע. ואילו אשתו תהא כלבנה הממעטת את עצמה, ומקבלת מהחמה, שרק אז יעלה זיווגם יפה.

על-פי זה יאיר לנו להבין גם את הכתוב בגמרא (ברכות ח'): בארץ ישראל, נהגו לשאול אדם שנשא אשה: "מצא" או "מוצא"? והכונה בכך היתה, האם התקיים בחתן הכתוב במשלי (יח, כב) "**מצא**" ("מצא אשה - מצא טוב"), או התקיים בו "**מוצא**" (קהלת ז, כו), "ומוצא אני מר ממות את האשה"?

וכתב המהרש"א (חידושי אגדות), ש'**איש**' בגמטריה הוא 311, ואילו '**אשה**' בגמטריה 306, פחות ב-5 ממנין האיש. והרמז הוא, שאם האשה מכניעה את עצמה לפני בעלה, שהיא פחות ממנו לקים את ציווי הקב"ה (שאמר אל האשה (בראשית ג, טז) "והוא ימשל בך") - הנה, אז מתקיים בהם הכתוב "מצא אשה (=306) מצא טוב". (שהרי 'אשה' (=306), היא פחות מאיש (=311)). אולם, כאשר אין האשה מכניעה את עצמה לפני בעלה, והיא רוצה להיות שווה לו (=דוגלת ב'שויון זכויות'), אז מתקיים הפסוק: "ומוצא אני מר ממות את האשה (=311)". (כאן מדויק הפסוק לומר "**האשה**" (=311), שהיא גמטריה השווה ל'**איש**' (=311)). והנה, קרח טען "כי כל העדה כלם קדשים... ומדוע תתנשא על קהל ה'", ועל-כך ענה לו משה רבנו "בקר וידע ה' את אשר לו". דהינו, מחר בבקר, כאשר תזרח החמה, תראה שהיא מולכת לבדה, ומזה תלמד שאי-אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. וכן יראה שהרי הקב"ה מנה רק אחד להיות ראש לכל בני ישראל...

"בית מלא ספרים"

לגאון רבי עקיבא איגר היה בבית אוצר ספרים גדול. ידוע הדבר, שלא היה מניח בארון שום ספר לפני שלמד אותו מתחילתו ועד סופו, וידע אותו בעל-פה. עם זאת, היה נוהג מידי לילה, טרם עלותו על צוועו, לגשת לארונות הספרים ולשפוף לפניהם נחלי דמעות חמות. כשנשאל על-ידי חסידיו, מדוע הוא נוהג כך, השיב להם: מבקש אני מחילה מהספרים וממחבריהם, על שלא עלה בנדי ללמוד בהם באותו היום, משום שהייתי טרוד בלימוד אחר, ומשום שעניתי לשואלים אותי דבר של הלכה. **שבת שלום לכל בית ישראל!** נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם מֵהַפְּכַת אוֹתָם (=אֶת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ) הַגִּיהֶנוֹם, כְּבֹשֶׁר (שְׁמַתְבָּשֶׁל) בְּתוֹךְ הַקְּלָחַת (=קִדְרָה)"

על הכתוב בפְּרַשְׁתְנו (טו', לב'): "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וּתְבַלַּע אֹתָם וְאֶת בְּתִיהֶם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְח וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ", העיר האדמו"ר רבי שלום רוקח מבעלז: קִרְח וְעֲדָתוֹ נֶעְנְשׂוּ כַּאֲן מִידָה כְּנֶגֶד מִידָה: הֵם חֲטְאוּ בְּפִיהֶם – בַּהֲשַׁמְעַת לְשׁוֹן הָרַע וּבַהוֹצָאָת דְּבַר עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן – לְכֵן נִגְזַר עֲלֵיהֶם כְּעֹנֵשׁ: "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ".

וְהִנֵּה, עַל עוֹנֵשׁם שֶׁל קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ, כְּתוּב בְּגִמְרָא (סנהדרין קי', מתורגם): אָמַר רַבִּי בְרַחְמִי בְרַחְמִי: פַּעַם אַחַת הִלְכְתִּי בְּדֶרֶךְ. אָמַר לִי סוּחַר יִשְׁמַעְאֵל: בֵּא וְאַרְאֶה לְךָ אֶת הַבְּלוּעִים שֶׁל קִרְח. הִלֵּךְ וְהִרְאָה לִי שְׁנֵי בְּקִיעִים שֶׁהֵיָה יוֹצֵא מֵהֶם עֶשֶׂן. לְקַח גִּיזָה שֶׁל צֶמֶר, הִרְטִיב אוֹתָהּ בְּמַיִם, וְהוֹשִׁיב אוֹתָהּ בְּרֹאשׁ רֹמְחָו, וְהֶעֱבִיר אוֹתָהּ דֶּרֶךְ שְׁנֵי הַבְּקִיעִים, וְנִשְׂרַף אוֹתוֹ הַצֶּמֶר. אָמַר לִי אוֹתוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵל: הִקְשַׁב (לְקוֹלוֹת שְׁנֵי שְׁמַעִים מִבְּטֵן הָאֲדָמָה). (ואחר שאל אותי): מַה שְׁמַעְתָּ? וְשְׁמַעְתִּי שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים כֹּךְ: 'מֹשֶׁה אָמַת וְתוֹרָתוֹ אָמַת וְאַנְחָנוּ שְׁקָרְנִים'. אָמַר לוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵל: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם מֵהַפְּכַת אוֹתָם (=אֶת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ) הַגִּיהֶנוֹם, כְּבֹשֶׁר (שְׁמַתְבָּשֶׁל) בְּתוֹךְ הַקְּלָחַת (=סִיר, קִדְרָה). (וְהֵם) אוֹמְרִים כֵּן, 'מֹשֶׁה אָמַת וְתוֹרָתוֹ אָמַת וְהֵם שְׁקָרְנִים'."

וְהִנֵּה, מְצִינּוּ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ בַחֲיִי, שְׁעֲנִין זֶה שֶׁל **גִּיהֶנוֹם**, הַמְהַפְּכַת אֶת קִרְח וְעֲדָתוֹ כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם כְּמוֹ בֹשֶׁר בְּתוֹךְ קְלָחַת, קָיָם גַּם אֲצֵל הַרְשָׁעִים **בְּגִיהֶנוֹם**, וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ בַחֲיִי (בְּרֵאשִׁית ג', כד'): "אֶת הַפְּרָבִים וְאֶת לֶהַט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפְּכַת... וַיִּתְּכֵן לְפָרֵשׁ כִּי הַפְּרָבִים הֵם מְלֹאכִים הַמְמוּנִים עַל ז' מְדוּרֵי גִיהֶנוֹם... וַיִּהְיֶה בִּיאֹר הַפְּתוּב: אֶת הַפְּרָבִים הַמְמוּנִים עַל לֶהַט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפְּכַת, כִּי **לֶהַט** הוּא (=פִּירוּשׁוֹ) **גִּיהֶנוֹם**, שֶׁהַרְשָׁעִים מַתְהַפְּכִים בָּהּ כְּבֹשֶׁר בְּתוֹךְ קְלָחַת (=קִדְרָה)".

וְכֵן מְצָאנוּ בְּ"סֵפֶר הַחֲסִידִים" (סימן רמ"א): "צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ (לְבְנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה), כְּדֵי שִׁיתְפָּלֵל (ו) עַל הַמַּתִּים. שְׁהָרִי, מֹשֶׁה הַתְּפִלָּל עַל עֲצֻמוֹת יְהוּדָה, שְׁנֵי אֲמָר (דְּבָרִים לג', ו'): 'שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה...'. (וְאֵף עַל אֱלוֹ) שְׁכַבְר מֵתוֹ, (ו) כְּבָר עָבְרוּ יב' חֹדֶשׁ, צָרִיךְ לְהַתְּפָלֵל עֲלֵיהֶם בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, כִּי מֵהַפְּכִים **אֵשׁ גִּיהֶנוֹם** (כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם), שְׁנֵי אֲמָר (יִשְׁעִיהַ סו', כג'): 'וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבְתּוֹ יָבֹא כָּל בֹּשֶׁר'. וְכַתִּיב (שִׁם כד') 'וְאֵשׁ לֹא תִכְבֶּה' – הָרִי בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ מֵהַפְּכִים (אֶת הַרְשָׁעִים) בּוֹ (=בְּתוֹךְ הַקְּלָחַת)". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְהַס פְּרִידְמָן)

"פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן"

שְׁנֵינּוּ בְּמִשְׁנֵה (אָבוֹת ה', ו'): "עֲשֶׂרָה דְּבָרִים נִבְרָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, וְאֵלוֹ הֵן: פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן...". דְּהֵינּוּ, שְׁלֹשָׁה בְּרִיאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁל פְּתִיחַת פִּיּוֹת בְּרָא הַקַּב"ה בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת: "פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן".

הַגַּה"ק בְּעַל הַ"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר" מֵבִיא בְּסִפְרוֹ "דְּבָרִים נְחֻמְדִים" דְּבַר נִפְלָא, בְּשֵׁם חוֹתְנוֹ (הַמְקוּבֵל הָאֱלֹקִי רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מְזִידִיטְשׁוּב זִיע"א), וְכֵךְ הוּא כּוֹתֵב: "פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר (ו) פִּי הָאֲתוֹן, שֶׁלִּשְׁתֵּן מְסוּדְרִין בְּ-ג' פְּרָשִׁיּוֹת בְּתוֹרָה כְּסוּדָר. 'פִּי הָאָרֶץ' בְּפְרָשַׁת 'קִרְח', 'פִּי הַבְּאֵר' בְּפְרָשַׁת 'חֻקַּת', 'וְפִי הָאֲתוֹן' בְּפְרָשַׁת 'בְּלֶק'. וְשְׁמַעְתִּי מְכַבּוּד חוֹתְנִי הַקְּדוֹשׁ מֵהַר"ה (=רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ) וְצִלְהָהּ מְזִידִיטְשׁוּב, שֶׁמָּה שִׁישׁ בְּקַבְּלַת הַקְּדוּמוֹנִים (סְגוּלָה) לְהֶעֱבִיר **מַחְשְׁבֵה זָרָה** בְּ(עַת) הַתְּפִילָה, (הוּא) לּוֹמֵר 'פִּי פִּי פִּי', עַל (ה) פִּיּוֹת הַנ"ל ('פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר פִּי הָאֲתוֹן)...".

וְהִנֵּה, סְגוּלָה זֹאת לּוֹמֵר "פִּי פִּי פִּי", שֶׁהִיא כְּאִמּוֹר סְגוּלָה לְהֶעֱבִיר אֶת הַמַּחְשְׁבֵה הַזֶּה בְּשַׁעַת הַתְּפִילָה, מֵבִיא גַם הַ"מְגַן אֲבֵרָה" (או"ח סימן צח', ס"ק א'): "הַמַּתְפָּלֵל, צָרִיךְ שִׁיכּוֹן בְּלִבּוֹ פִּירוּשׁ הַמְּלוֹת (=הַמְּלִים) שְׁמוּצִיא בְּשַׁפְּתָיו, וַיִּחְשׁוּב כְּאִילוֹ שְׁכִינָה כְּנֶגְדּוֹ, וַיִּסִּיר כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת אוֹתוֹ, עַד שֶׁתִּשְׁאַר מַחְשְׁבָתוֹ וּפְנִתּוֹ זָכָה בְּתִפְּילָתוֹ... (ו) כְּתוּב בְּסִפְר 'הַגֵּן' (סוּף יוֹם שְׁנִי), (שְׁפָדִי) לְבַטֵּל **מַחְשְׁבֵה רָעָה** בְּשַׁעַת הַתְּפִילָה, יֹאמֵר ג' פְּעָמִים 'פִּי פִּי פִּי', וְאַחַר יְרוּק ג' פְּעָמִים, וְלֹא יְרוּק לְגִמְרִי...".

בְּעֲנִין זֶה מְבוֹאֵר בְּ"מִשְׁנֵה בְּרוּרָה" (שִׁם ס"ק ב'), שֶׁסְּגוּלָה זֹאת שֶׁהִבִּיא סִפְר הַגֵּן, לְהַזְכִּיר ג' פְּעָמִים 'פִּי פִּי פִּי', וְהוֹסִיף

בסוגריים כי "פי" הוא ראשי תיבות פלטי יוסף, דהם (=שהם) התגברו על יצר לבם, וכדאיתא בסנהדרין דף כ'...". (כידוע, פלטי בן ליש היה בעלה של מיכל בת שאול לאחר נישואיה הראשונים לדוד. במדרש מסופר, כי אף שפלטיאל בן ליש היה נשוי למיכל, הוא התנהג כאילו היתה מיכל אשתו של דוד. ולכן, אף שגר איתה בבית אחד למשך תקופה ארוכה, לא קרב אליה. בגמרא (סנהדרין יט) משבחים את פלטי על-כך. שכן, היה זה מעשה גבורה לאורך זמן (9 שנים). וכך אומרת הגמרא: "אמר רבי יוחנן: 'פלטי' שמו, ולמה נקרא שמו 'פלטיאל'?" שפלטו אל מן העבירה. מה עשה (פלטי), נעץ חרב בינו לבינה (=בינו לבין מיכל), (ו)אמר: כל העוסק בדבר זה (=יחסי אישות), ידקר בחרב זה").

המקור לכך הוא מהספר "שורשי השמות" למקובל האלקי רבי משה זכותא (הרמ"ז) זיע"א, אשר קבל מרבו, עד האריז"ל, וזו לשון קודשו: "פי – שם זה הוא שם אדיר וקדוש, ופוחו להינצל ממקרה לילה ומהרהורים רעים, (על-ידי) (ש)תאמר פסוק (תהילים קמט', ו) 'רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם', ג' פעמים, ותכון כי 'פיפיות' הם ג' פיות... כנגד ג' צדיקים – יוסף, בעז, פלטי. כי ראשי תיבות וסופי תיבות (של יוסף) – הרי 'פי'. וכן פלטי. ובעז נאמר בו (רות ג', ח) 'ולפת' – ב' (ה)אותיות (ה)אמצעיות (הן) 'פל'. ואחר כן יאמר: יהי רצון מלפניך, ה' (בניקוד שמירה), אלקינו ואלקי אבותינו, כשם שהצלת ג' צדיקים אלו מעבירה, כך תציל אותי, אני פלוני בן פלוני... וירוק (=ירק) ג' פעמים... ויאמר בכל פעם 'פי', ויכון למה שכתבנו (לעיל), ויסיר הרהורים רעים". (וכתב ה"מגן אברהם", שאין צריך לירוק בפועל ממש, אלא מספיק שיוציא קצת לשונו של פ' פעמים).
"ויכפר על העם"

צריכים אנו לדעת, שכפרה צריך לעשות בכסף מלא. שכן, "כפרה" בגמטריה 305. ו"כסף" באותיות מלא (פ"ף סמ"ך פ"ה) גם כן עולה ל-305. וזאת, כדי לומר לך שהכפרה על ישראל נעשית בכסף מלא. והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג"

התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי (=רשב"י) כותב בזוהר הקדוש: "בא וראה ההיא מלה היוצאת מפה האדם עולה למעלה למעלה, ומעוררת התעוררות מלמעלה, או לטוב או לדע".
מדברי הזוהר הקדוש אנו למדים, כמה גדול כח הדיבור של איש ישראל, שעל-ידי דיבורו הוא קובע איזו השפעה תרד לעולם. שכן, בזמן שהוא מדבר רק דיבורי קדושה, הרי הוא גורם לכך שתתד השפעה טובה לעולם הזה. וחס וחלילה, כאשר הוא מדבר דיבורים אסורים, הרי הוא גורם, חס וחלילה, שתתד השפעה רעה...
ולכן, אומר הזוהר הקדוש (שלח קעה), כבר בבקר, כאשר האדם קם משנתו, מזהירים אותו המלאכים, ואומרים לו "נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה".

בא וראה מה שכותב האריז"ל (ליקוטי תורה, "עקב"), שכל דיבור היוצא מהאדם הוא חלק מנשמתו. לכן צריך להקפיד, שלא לדבר דברים בטלים, שהרי האדם מפסיד בכך חלק מנשמתו. ועוד אומרים חז"ל, שמכל דיבור ודיבור שיוצא מפיו, בורא האדם סניגורים, או חלילה קטגורים. אם כך, מי לא יחרד לפני שמוציא דיבור מפיו, בזוכרו שהוא הולך לברוא מלאכים טובים, שילמדו עליו זכות, או, חלילה, מלאכים רעים שיקטרגו עליו.
ומה נוראים הם דברי הזוהר הקדוש (פקודי רמט', ב, מתורגם): "...כל אלו שהוציאו מפייהם דבר שאינו צריך, ומטנפים פיהם – מחרימין אותם, והוא עומדים בחרם ארבעים יום, ותפילתם אינה מקובלת, ואינם נכנסים למחיצת הקב"ה, אלא עומדים נזופים בחוץ".

על-כן, צריך שכל דיבור ודיבור היוצא מהפה יהיה "מעשה ארג", כמו שכתוב בתורה (שמות כח, לב): "והיה פי ראשו בתוכו שפה... מעשה ארג". שהרי, ישראל נקראים תולעת, כמו שכתוב (ישעיה מא, יד): "אל תיראי תולעת יעקב". ומה תולעת, אין כוחה, אלא בפיה – כן ישראל, אין כוחם, אלא בפיהם.

ולכן, כמו שיש מיני תולעים, שאורגים מיני משי בפיהם, ומהם עושים לבושי מלכות, כך צריך להיות הפה של ישראל "מעשה ארג", שעל-ידי הדיבור יארגו לו בשמים לבושים, שהם "חלוקי רבנן" (=לבוש לנשמה בגן עדן).
"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיכם ואת כל האדם אשר לקרח"

מסופר על הגה"ק רבי עמרם חסידא זיע"א, שבהיותו כבן שש שנים נטפל אליו ערל אחד, ולקח ממנו בכח את הטלית-קטן שלבש על בגדיו. הילד החל לבכות ולצרוח בקול מר, ולא הסכים בשום אופן לזוז מהמקום, עד שהביאו לו טלית-קטן אחר. ואז, מתוך אנוחצער אמיתית ורונית כאב, פלט הנער: "הלואי ויבלע הגוי הזה באדמה...". לא עברו ימים רבים, והקול נשמע בעיר, שאותו גוי נפל לבור עמוק, ואיבריו התרסקו. כששאלו את עמרם הקטן, מה ראה לגלגל עליו דוקא קללה זו, שיבלע באדמה, השיב: גם קרח, שלגלו על מצות ציזית, נבלע באדמה... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים" ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֹט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כָּל מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – סוּפָה לְהִתְקַיֵּם... (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

חז"ל אמרו בפרקי אבות (ה', יז): "כל מחלוקת שהיא לשם שמים – סופה להתקיים, ושאִינָה לשם שמים – אין סופה להתקיים. איזו היא מחלוקת לשם שמים? זו מחלוקת הלל ושמאי. ושאִינָה לשם שמים? זו מחלוקת קרח וכל עדתו". הנה, חז"ל העמידו את מחלוקת הלל ושמאי מול מחלוקת קרח וכל עדתו. שכן, מחלוקת הלל ושמאי היתה בעצם מחלוקת בין מידת ה**חסד** לבין מידת ה**דין**. ולכן בית הלל שמידתם היתה **חסד**, הקלו ולא החמירו **בדין**, ואילו בית שמאי שמידתם היתה מידת ה**דין**, לא רק שלא הקלו, אלא החמירו **בדין**.

אם כן, הרי זאת היתה גם מחלוקת קרח וכל עדתו, שרצו הם להשליט את הלויים (שהם מצד מידת ה**דין**) על הכהנים (שהם מצד ה**חסד**). (כדברי הוהר הקדוש (קרח קעו'): "תא חזי: אהרן ימינא, לוֹאֵי שְׁמַאֲלָא, קִרְחַ בְּעֵי לְמַעְבַּד חֲלוּפָא דִימִינָא לְשְׁמַאֲלָא" (=פא וראה: אהרן הכהן הוא ימין/חסד. הלויים הם שְׁמַאֲלָא/דין וקרח, רצה להחליף בין ימין לשמאל).

אם כן, לפי זה, יכול האדם לטעות ולהשוב שמחלוקת קרח וכל עדתו, היא כמו מחלוקת בית הלל ובית שמאי, וכל אחד מנסה להשליט את מידתו על השני!

אֲלָא, שְׁכָאן מְלַמְדִים אוֹתָנוּ חז"ל, שאין הדבר כן, ויש הבדל גדול ביניהם, שכן, במחלוקת בית הלל ושמאי כל אחד מהם התכונן לשם שמים, בלי שום פנייה ונגיעה עצמית כלל, ושרש המחלוקת נבע מתוך בקשת חיפוש האמת. על-כן הושפע להם (=לבית הלל ולבית שמאי) שפע רב של תורה – כל אחד לפי שורשו ובחינתו. (ולכן גם נתגלה למשה בהר סיני שתהיה מחלוקת בין הלל ושמאי, כפי שמביא ה"מגלה עמוקות": "**משה** קבל תורה מסיני" (אבות א', א) – "**משה**" ראשי תיבות ישר והפוך: מחלוקת שמאי הלל, (וגם) הכל שמעו מסיני).

אבל, מחלוקת קרח וכל עדתו לא היתה לשם שמים, שכן, היתה בה גם נגיעה אישית, שנבעה מקנאה וצרות-עין, ומשאִיפה להשיג כבוד ושררה. על-כן נענשו החולקים על משה בכל חומרת הדין. והנה בענין זה ראוי לנו להבין מדוע כינו חז"ל את מחלוקת הלל ושמאי "מחלוקת לשם שמים"? ותרץ ענין זה הרה"ק פינחס פרידמן ואמר: הנה כתוב בבריאת העולם (בראשית א', ה'): "וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְרִקְיעַ שָׁמַיִם". ופרש רש"י את המלה "שמים", ואמר: "אש ומים, שערכן זה בזה ועשה מהם שמים". ולכאורה קשה לנו כאן. וכי מדוע בפנינו "שמים" המלה "מים" נמצאת בשלימות, ואילו מהמלה "אש" נעלמה האות א', ונשארה רק ש'?

ויש לומר על-פי הידוע מהספרים הקדושים, שה**אש** רומזת על ה**דין**, ה**בוּעַר כָּאֵשׁ**. ואילו ה**מים** רומזים על ה**חסד**. והיות שבעולם הזה צריך להשליט את ה**חסד** על ה**דין**, לכן קרא הקב"ה לרקיע, המורכב מ**אש** ומ**מים**, "שמים" (המים בשלימות, וה**אש** חסר א') – כדי לרמוז שצריך להכניע את מידת ה**דין** (שהיא בבחינת **אש**), לפני מידת ה**חסד** (שהיא בבחינת ה**מים**). שכן, העולם הזה קיים רק בזכות ה**חסד**, כמו שכתוב: "עולם חסד יבנה".

ומכיון שבית שמאי מידתו **דין** ובית הלל מידתו **חסד**, ופידוע נקבעה ההלכה בבית הלל (כדי להכניע את ה**דין** לפני ה**חסד**), אם כן מחלוקת שמאי והלל היא מחלוקת "לשם שמים". דהינו, לרמוז שצריך להכניע את מידת ה**דין** (=ה**אש**) לפני מידת ה**חסד** (=מים), שעל-כך רומז השם "שמים" שמורכב מ**מים** (=חסד) שהוא בשלימות, ואילו ה**אש** (=ה**דין**) הוא חסר ונכנע. וזהו שאמרו חז"ל "כל מחלוקת שהיא לשם שמים – סופה להתקיים", דהינו כאשר במחלוקת ה**חסד** ("מים") הוא בשלימות והוא השולט (כמו במלה "שמים"), אז "סופה להתקיים", שכן העולם הזה יכול להתקיים רק במידת ה**חסד**, כמו שכתוב: "עולם חסד יבנה".

"ויקח אהרן את הקטורת... וירץ אל תוך הקהל... ויתן את הקטורת ויכפר על העם" (יו', יב')

בפרשתנו מופיע תאור הכח המיוחד של הקטורת לעצירת המגפה, כפי שכתוב: "ויקח אהרן... ויתן את הקטורת

ויכפר על העם... ותעצר **המגפה**". בענין זה כותבת הגמרא (שבת פט'): בשעה שעלה משה רבנו למרום, ונלחם עם המלאכים כדי לקבל את התורה הקדושה, ולבסוף נצחם, נעשה משה אהוב על כל המלאכים, וכל אחד מהם נתן לו מתנה, שנאמר: "עלית למרום, שבית שבי, לקחת מתנות באדם". וגם מלאך המות נתן לו מתנה, שנאמר "ויתן את הקטרת ויכפר על העם... ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר **המגפה**". ואם לא שנתן לו מלאך המות סגולה זו של הקטרת לעצור **המגפה**, איך ידע זאת משה?

ומוסיפה הגמרא ואמרת, שהקטרת היא בעיקר כפרה על **לשון הרע**. ומדוע דוקא **לשון הרע**? – אלא, יבוא דבר שבחשאי (כמו הקטרת, שנעשית בהסתר בתוך ההיכל) ויכפר על דבר שבחשאי (על **לשון הרע**, שמספרים בחדרי חדרים). ולכן כפר אהרן על העם בקטורת, כיון שהעיקר במחלוקת קרח היה עון לשון הרע כנגד משה רבנו, וכך הוצתה **אש המחלוקת**, ולכן היה צריך לכפר בקטרת.

הזהר הקדוש מביא גם הוא את מעלתה של הקטרת, וכך הוא כותב: אמר רבי פינחס: פעם אחת הייתי הולך בדרך, ופגשתי את אליהו הנביא. אמרתי לו: יאמר לי אדוני דבר שהוא מועיל לבריות. אמר לי אליהו הנביא: כאשר פורצת **מגפה** (לא עלינו) – אם יכנסו ישראל, בניו של הקב"ה, לבתי-כנסיות ולבתי-מדרשות, ויאמרו ברצון ובכונה את עניני הקטרת – תבטל המגפה מהם. וממשיך הזהר הקדוש ואומר: וזהו גזירת ברית לפני הקב"ה, שכל מי שקורא בכל יום פיתום הקטרת, הרי הוא ניצל מפל הפגעים והכשפים שבעולם, ומהרהור רע, מדין רע, ממות, ולא ינזק כל היום, ואין הסטרא אחרא (=כח הטומאה) יכול לשלוט עליו. אולם, אומר הזהר, צריכים לכוון בעת אמירת פיתום הקטורת. ואם לא כוון, ודאי שמועיל הדבר פחות.

ועוד אומר רבי שמעון: אם בני האדם היו יודעים כמה חשוב מעשה הקטרת לפני הקב"ה, היו לוקחים כל מלה ומלה ממנו, ומעלים אותה עטרה על ראשיהם, כמו פתך של זהב. וכל מי שעוסק בה (בקטרת), יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ומעביר המות ממנו ומפך העולם, וניצל מפל הדינים בעולם הזה, וכן מדיני הגיהנום. ומפל האמור לעיל נדע, כמה צריך האדם לדאוג שלא יחסיר אמירת פיתום הקטרת בתפילות שחרית ומנחה, כיון, שכמו שנאמר, פיתום הקטרת הינה ממש הצלה ומטרת הגנה עלינו מפני כל אויבינו ושונאינו הסובבים אותנו, והמחפשים כל הזמן איך להזיק לנו.

ולכן יש לומר את פיתום הקטרת בנחת ובכונה, ולא למהר ולבלוע תיבות (כנ"ל גם בתפילת העמידה), שהרי כל תיבה ותיבה חשובה לפני ה' לתפירה, והן מגרשות את המות והיסורים מאיתנו!

ואיך אפשר להבין, שיש אנשים, שבשעת התפילה, במקום לאומרה, הם מדברים עם חבריהם – ומפסידים גם הם וגם חבריהם את פיתום הקטרת שהיא הגנה כל-כך מעולה...

"ולא יהיה כקרח וכעדתו"

לאחר המהפיכה הרוסית בשנת תרס"ח (=1908), התפנסו בראדן אנשי ההמון ויסדו חברה קדישא חדשה, כנגד החברה קדישא הקיימת, דבר שהיה עלול להביא למחלוקת גדולה. בשבת, בעת התפילה בבית הכנסת, עלה ה"חפץ חיים" על הבמה, ודבר אל הציבור: "אחים! לו היו נותנים לי אלפים רובל כדי שאבוא לדרוש, לא הייתי מסכים. אבל כעת אני רואה הכרח לדרוש בפניכם. אני נמצא פה יותר מחמישים שנה, והריני זוכר את כל היהודים שהיו אז בבית הכנסת. ואיפה הם כלם היום? לא נשאר מהם זכר, מלבד המצבות בבית הקברות. רבים מכם עדין לא היו אז בין הנולדים, ורבים שהיו אז ילדים נמנים היום בין הזקנים. הלואי שכלנו נאריך ימים, אבל בסוף הרי כלנו נבוא לשם, ונצטרך למסור דין וחשבון על מה שעשינו כאן.

ודעו לכם רבותי, שענין המחלוקת הוא דבר חמור מאד, שאף מי שמקים הרבה מצות עלול להפסיד אותן בגלל המחלוקת! ואני בטוח שאם יראו, לאחר מאה ועשרים שנה, את אימת הדין, ינסו להיתפש בכל קש כדי להינצל, ויאמרו: 'היה בעירנו יהודי בשם "חפץ חיים" – שחשבו אותי לתלמיד חכם – והוא ראה את הכל ושתק'. לכן, אני מבקש שלא תזכירו את שמי. יש לי חבילה משלי, ואינני יודע איך אעבור את הדין, ואיך אוכל לקבל את אחריותם של אחרים?!". תוך כדי הדברים פרץ ה"חפץ חיים" בבכי, וכל גופו החל לרעוד מפחד. השומעים נרעשו, וקבלו עליהם לבטל מיד את החברה החדשה. הם גם קבעו תקנה חדשה למשך שלש שנים, שלא לקבל דמי קבורה, ולעסוק במצוה זו כראוי לגמילות-חסד של אמת. יהי רצון, שהמחלוקת היחידה שתהיה בינינו תהיה כמחלוקת הלל ושמאי, ולא כמחלוקת קרח וכל עדתו.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים** "רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֵט: 19:20**

עֲרַשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשְּׁבֵט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"יִשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו... " (טו' ד')

עַל הַכְּתוּב "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו... " אָמְרוּ חוּ"ל (סנהדרין קי'): שֶׁ"חֲשַׁדְוָהוּ **מֵאִשֵּׁת אִישׁ**", שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה". אָמַר ר' שְׁמוּאֵל בְּרַ יִצְחָק: מִלְּמַד הַכְּתוּב, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד קָנָא אֶת אִשְׁתּוֹ מִמֹּשֶׁה. וְכֵן גַּם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל אוֹמֵר: "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה הֵיךְ קָנִיין כָּל חַד מִנְהוֹן יֵת אֲנִתְתִּיחַ לְאֲשֻׁקְיוֹתֵהֶן מִיָּא בְּדוּקִיא מְטוּל מֹשֶׁה וְנִפֹּל עַל אֲנָפּוּי מִן כִּיסוּפָא" (=כֶּאֱשֶׁר שָׁמַע מֹשֶׁה אִיךְ קָנָא כָּל אֶחָד מֵהֶם אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהִשְׁקָה אוֹתָהּ מִי-סוּטָה בְּגִלְל שֶׁחֲשַׁדְוּ בּוֹ (=בְּמֹשֶׁה), נִפֹּל מֹשֶׁה עַל פְּנָיו מִפְּנֵי הַבוּשָׁה). וְלָכֵן אוֹמְרִים חוּ"ל כְּתוּב: "וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחֲנֶה", וּפְרַשׁ רש"י, שֶׁמֹּשֶׁה יָצָא מַחוּץ לְמַחֲנֶה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִחֲשַׁדְוָהוּ עוֹד.

וּצְרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין. הֲרֵי אוֹמְרִים חוּ"ל: "קִרְח, שֶׁפָּקַח הָיָה, מָה רָאָה לְשִׁטּוֹת זוֹ?" אִיךְ נִחְלָקוּ עַל מֹשֶׁה כָּל רַאשֵׁי הַסְּנֵהֲדָאוֹת, עַד אֲשֶׁר חֲשַׁדְוָהוּ **בְּאִשֵּׁת אִישׁ**, וְהִבִּיאוּ עַל-יְדֵי כֹּךְ לְחִרְבֵּן עֲצוּם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וּמִתּוֹ כְּחִמִּישָׁה עֲשׂוֹר אֶלְף מַגְדוּלֵי וְטוֹבֵי הָעַם בְּעוֹן מַחְלֻקְתָּם?

שְׁנֵי פִירוּשִׁים מְצִינּוּ עַל-כֵּךְ: פִּירוּשׁ אֶחָד, אוֹמְרִים חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי לְאַחַר שֶׁאֶלְדָּד וּמִיִּדָד הִתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה שֶׁמֹּשֶׁה יָמַת וַיְהוֹשֶׁעַ מְכַנִּים אֶת הָעַם לְאַרְץ, הִחְלוּ קִרְח וְעַדְתּוֹ לְחֲשׂוֹד בְּמֹשֶׁה **בְּאִשֵּׁת אִישׁ**. שָׂכֵן, יְדוּעַ שְׂאֲרָץ יִשְׂרָאֵל אֵינָה קוֹלְטַת אֲנָשִׁים, **הַפְּגוּמִים** בְּבְרִית קֹדֶשׁ. וְעַל-כֵּן אֵין לְמֹשֶׁה זְכוּת לְהִכְנֵס לְאַרְץ, כִּפִּי שֶׁהִתְנַבְּאוּ אֶלְדָּד וּמִיִּדָד, שֶׁמֹּשֶׁה יָמַת וַיְהוֹשֶׁעַ מְכַנִּים אֶת הָעַם לְאַרְץ.

פִּירוּשׁ שְׁנִי, אוֹמְרִים הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁקִּרְח רָאָה שֶׁמֹּשֶׁה כְּבִיכּוֹל "מִתְנַשֵּׂא" עֲלֵיהֶם, כִּפִּי שֶׁאָמַר לְמֹשֶׁה "וּמְדוּעַ תִּתְנַשֵּׂא עַל קָהֵל ה'", וּבְכֵךְ עוֹבֵר הוּא (=מֹשֶׁה) עַל דְּבַרֵי חוּ"ל, שֶׁאֲסוּר **לְהִתְנַשֵּׂא וּלְהִתְגָּאוֹת** עַל קָהֵל ה', שָׂכֵן, אָמְרוּ חוּ"ל (סוּטָה ד'): "כָּל הַמִּתְגָּאוֹת - כְּאִילוֹ בָּא עַל כָּל הָעֲרִיּוֹת". לָכֵן הִסִּיק קִרְח לְעֲצָמוֹ, שָׂאֵם כֵּךְ, וּמֹשֶׁה מִתְנַשֵּׂא לְהִשְׁתַּרֵּר וּלְהִתְגָּאוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, בּוֹדָאֵי שְׂגָם נִכְשֵׁל (חֲלִילָה) **בְּאִשֵּׁת אִישׁ**.

מִכָּאֵן רוֹאִים אָנוּ, שֶׁאָנוּ לְמַעֲשֶׂה חַיִּים "בְּעֵלְמָא דְשִׁקְרָא (=בְּעוֹלָם הַשִּׁקְרָה)". שָׂכֵן, עַל מֹשֶׁה רַבְּנוֹ - שֶׁעָלִיו הָעֵיד ה' "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנּוּ מָאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה", וְכֵן "...בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמַן הוּא... -" אוֹתוֹ מְאִשִּׁימִים קִרְח וְעַדְתּוֹ שֶׁהוּא **מִתְגָּאוֹת וּמִתְנַשֵּׂא** עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי כֵךְ הִגִּיעַ חֲלִילָה לְעַבְיָרָה כָּל-כֵּךְ חֲמוּרָה שֶׁל **אִשֵּׁת אִישׁ**. וְהֵם, קִרְח וְעַדְתּוֹ, שֶׁכָּל מִטְרָתָם הִיָּתָה **כְּבוֹד וְנִשְׂיָאוֹת** עַל יִשְׂרָאֵל עוֹד אוֹמְרִים לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן "רַב לָכֶם כִּי כָּל הָעֵדָה כָּלָם קוֹדְשִׁים...". דְּהִינּוּ אֲנַחְנוּ הַקְּדוּשִׁים וְאַתָּה מֹשֶׁה **הַמִּתְנַשֵּׂא**... וּבּוֹדָאֵי **שֶׁהִיצַר הָרַע** עוֹר וְסָמָא אֶת עֵינֵיהֶם לְהַפּוֹךְ אֶת הַיּוֹצְרוֹת, וְ"צָבַע" לָהֶם אֶת הָעַבְיָרָה, כְּדֵי שֶׁיִּחְשְׁבוּ שֶׁהִיא מְצוּהָ.

עַל-כֵּן צְרִיכִים אָנוּ לְהִיזְהַר מָאֵד בְּכְבוֹדָם שֶׁל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲסוּר לָנוּ לְהִטִּיל חֲלִילָה דּוֹפֵי בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, שָׂכֵן, רוֹאִים אָנוּ, אִיךְ קִרְח וְעַדְתּוֹ, נִטְרְדוּ מִן הָעוֹלָם עַל שֶׁהִטִּילוּ דּוֹפֵי בְּמֹשֶׁה רַבְּנוֹ ע"ה. "וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתָּם וְאֶת בְּתֵיהֶם... וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ"

עַל הַכְּתוּב (טו', לב) - "וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ" - אוֹמְרִים חוּ"ל: מְדוּעַ עָלָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, אֶדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים, הָעֲנּוּ מִכָּל אָדָם, לְהַצִּיעַ לְקִרְחַ עֲנֵשׁ מְשׁוּנָה שְׂכֻזָּה - "וּפְצַתָּהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ?" הָאֵם חֲסָרִים עוֹנֵשִׁים שׁוֹנִים וּמְשׁוֹנִים וְלֹא רְגִילִים, שֶׁמֵּהֶם נִיתֵן הָיָה לְהוֹכִיחַ לְכָל, שֶׁקִּרְחַ נִעְנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם?

אֶלָּא, אוֹמְרִים חוּ"ל, כִּי בַּמַּחְלֻקָּת קִרְחַ כִּנְגַד מֹשֶׁה הָיָה כְּאֵן תִּיקוֹן לְנִשְׁמַת קִיָּן, שֶׁהִרְגַּ אֶת הַבֵּל, אַחִיו. שָׂכֵן, אוֹמְרִים חוּ"ל, כִּי עֲנִיין הַגְּלִגּוּלִים מוֹסִיפִים אֲמוּנָה וְחִיזוּק לְאָדָם. שָׂכֵן, בְּרִאוֹתוֹ שִׁישׁ דִּין וְשִׁישׁ דִּין, וְלִמְרוֹת שֶׁהִרְצַח כְּבֵר נִפְטָר וְעֵבֵר מִן הָעוֹלָם, וְלִכְאוּרָה מֵת בְּלֵי מִשְׁפָּט וּבְלֵי עֲנֵשׁ - הִנֵּה, לְמְרוֹת זֹאת, הוּא מְקַבֵּל אֶת עוֹנֵשׁוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּרִדְתּוֹ שְׁנִית בְּגִלְגּוּל, וְהִנְרַצַּח עֲצָמוֹ יוֹרֵד וְנוֹקֵם אֶת נַקְמָתוֹ מִהִרְצַח.

וְהוּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה: "שִׁפּוֹךְ דָּם הָאָדָם - בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ". כְּלוּמַר, רוּצַח, אֲשֶׁר שׁוֹפֵךְ אֶת דָּם הָאָדָם, אֵז

"באדם", על-ידי אותו אדם (=הנרצח עצמו), **דמו** שלו ישפך! וזאת, רק על-ידי כך שהרוצח והנרצח יבואו בגלגול, והנרצח ינקום את נקמתו ברוצח.

ואכן, ב"שער הפסוקים", מגלה לנו האר"י הקדוש איך נקם הבל את נקמתו **בקיץ** אחיו, שרצח אותו, ואיך תקן הבל את נשמתו של אחיו קיץ, על-ידי שהרג הבל את קיץ בגלגוליו השונים.

וכך אומר האריז"ל: הבל התגלגל **במשה רבנו**, ואילו **קיץ** התגלגל בשלשה גלגולים (שהרי ידוע שיש באדם שלשה חלקי נשמה, והם: נפש, רוח ו-נשמה): נפשו של קיץ התגלגלה באיש המצרי שהכה את האיש העברי. ועל-ידי זה שמשה הרגו – תקן **משה/הבל** את נפשו של קיץ. ואילו רוחו של קיץ נתגלגלה בקרח, ולכן התקנא קרח במשה, והתקוטט עמו. וכדי לתקן את מה ששפך קיץ את **דם** הבל אחיו, ונבלע **דמו** של הבל באדמה – נבלע קרח באדמה על-ידי **משה/הבל**. לעומת זאת, הנשמה של קיץ התגלגלה ביתרו.

והנה, מבואר במדרש רבה (ב"ר כב, ז), ש"תאומה יתרה נולדה עם הבל", ועליה התקוטטו קיץ והבל, וכל אחד רצה לקחתה לו לאשה, ומתוך כך קם קיץ אל הבל אחיו והרגו. וכדי לתקן פגם זה, שגזל קיץ מהבל את התאומה היתרה, הלך **יתרו** (שהוא **קיץ**) ונתן **למשה** (שהוא **הבל**) את צפורה בתו, שהיא גלגול התאומה היתרה.

ודבר זה נרמז גם בשם יתרו – לשון "יתר" – כדי לבוא לרמוז על התאומה היתרה, שגזל הוא מהבל אחיו בגלגול הקודם. (יתרו ידע שהוא גלגול של קיץ, ואילו משה הוא גלגול הבל, ורמז על-כך למשה רבנו, כאשר בא אל המדבר לקבל את התורה: "**אני חתנך יתרו** בא אליך" – ראשי תיבות "אחיי", לומר לו: אני אחיך קיץ מהגלגול הקודם).

ועתה יובן מנין ידע משה לבחור לקרח דוקא ענש כזה – "ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם... וירדו חיים שאלה" – כיון שמשה ידע שקרח הוא גלגול קיץ, אשר הרג את הבל. ולכן, כנגד מה שאמר ה' לקיץ (בראשית ד' י') – "מה עשית? קול דמי אחיך (**הבל**) צעקים אלי מן האדמה... אשר פצתה את פיה...". – נענש **קרח** "ופצתה האדמה את פיה" ובלעה אותו. וכנגד "קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה" – נענש **קרח**, שהוא **צועק** כל הזמן מתוך האדמה: "משה אמת ותורתו אמת".

וזהו שרמז הכתוב בתורה, לאחר שקיץ הרג את הבל (שם, פסוק כד): "כי שבעתים יקם קיץ". "יקם" ראשי תיבות: **יתרו, קרח, מצרי** – שהם שלושת הגלגולים של **קיץ**, ורק אחריהם "יקם" קיץ – תהיה לו תקומה ותיקון על שהרג את הבל אחיו. (ומוסיף ואומר האר"י: הבל בגמטריה 37, וקרח בגמטריה 308. כשנתברם נקבל 345 – שווהי הגמטריה של משה – לומר לנו שמשה רבנו תקן את נשמות הבל וקרח). (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"והנה פרח מטה אהרן לבית לוי, ויצא פרח ויצץ ציץ, ויגמל שקדים"

בימיו של הצדיק רבי אברהם יהושע העשיל זצ"ל מאפטא, בעל ה"אוהב ישראל", נתפס יהודי אחד לעונות, והמיר את דתו, וכך עלה לגדולה בקרב הגויים, ונתמנה לשר במדינתו. פעם, בפרוס חג הפסח, ישבו השרים על מדוכת(=התחבטו בבצעת) הדם הנוצרי שהיהודים "צריכים לערבבו" בהכנת המצות. אמר להם אותו מומר יהודי: 'הרי אתם יודעים יפה מאד שאני שונא מאד את היהודים, שהם בני אומתי, אבל לא אוכל לשאת את עיוות הדין הזה, ויודע אני שהכל עלילת דם שקרית'. נתקבלו דבריו של אותו מומר על לב השרים, והם בטלו את מזימתם כנגד היהודים. כיון שנתגלגלה זכות על ידו, נהפך לבו לטובה, והוא התעורר לחזור בתשובה. ומיד נסע אל הצדיק מאפטא, אבל הצדיק גרש אותו מעל פניו. אולם המומר לא אמר נואש, והוסיף להטריד את הצדיק מאפטא, עד שיום אחד התרעם עליו הרבי, וקרא: 'צא מפה! ואם לאו – אפה אותך במטה'. תוך כדי דיבורו הפליט הצדיק מפיו, ואמר: 'כשם שמקל זה שבידי לא יצמיח פרי, כך אתה לא תחזור בתשובה...!' לאחר ששמע את דברי הצדיק, שכב המומר ליד מפתן חדרו של הצדיק, וילל בכי תמרורים כל הלילה. הבקר האיר, והנה פלא פלאים: הביט הצדיק מאפטא במטהו, והנה הוציא המטה פרח וגמל פרי... הבין הצדיק שמשמים רוצים בתשובת המומר, ומיד צוה הוא להכניס את המומר לחדרו, וקבלו בסבר פנים יפות, ונעתר להורות לו דרכי תשובה...

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי" (טו' א')

אמר רבי לוי: ב'רַב" בשר (=משה, שאמר לבני לוי "רַב לָכֶם") – ב'רַב" בשורוהו (כך גם הקב"ה אמר למשה, שהתחנן לפניו להיכנס לארץ "רַב לָךְ, אֵל תּוֹסֵף..."). ומי לא יחרד על עמק הדין הנסתר מבני האדם. שהרי, משה רבנו – שנקרא "רַעִיָא מֵהִימְנָא" (=רועה נאמן), שמסר את נפשו עבור כל אחד ואחד מישראל, בכל עת ובכל שעה – משה, רבן של ישראל, שאמר: יאבדו משה ואֵלֶּף כְּמוֹהוּ, וְאֵל תַּנּוּק צִיפּוּרֵן אַחַת מֵאִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל – וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן בְּלִשׁוֹן שְׂאֵמֶר לְבִנֵי לְוִי "רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי" – כְּלוּמַר דִּי לָכֶם הַגְּדוּלָּה שֵׁישׁ לָכֶם, וְאֵל תְּבַקְשׁוּ יוֹתֵר. עַל מְלִים אֵלוֹ נִתְּבַע מִשָּׁה, וְנִעְנַשׁ קִשׁוֹת מִידָה כְּנִגְדַּ מִידָה! וְעַל כֵּן בְּשִׁעָה שֶׁהַתְּחִנָּן לְפָנָיו ה' יִתְּבַרֵךְ לְהִיכָנֵס לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַתְּפִלָּה 515 תְּפִלוֹת, כְּמִנְיַן "וְאַתְּחַנֵּן", עוֹנָה לּוֹ הַקֶּב"ה: "רַב לָךְ, אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֱלֹהֵי עוֹד בְּדַבַּר הַזֶּה" – כִּשֶׁם שְׂאֵתָה אִמְרַת לְקִרְחַ וְעֵדְתוֹ כִּי דִי לָהֶם מָה שֵׁישׁ לָהֶם ("רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי"), וְאִין לָהֶם לְבַקֵּשׁ גְּדוּלָּה יִתְרָה, כִּךָּ גַם אֵתָה "רַב לָךְ" – אֵל תְּבַקֵּשׁ יוֹתֵר לְהִיכָנֵס לְאַרְצֵי, וְדִי לָךְ לְהִישָׁאֵר בְּמִדְבָּר...
לומדים אנו מפאן, כְּמָה הַקֶּב"ה מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים – עַד תְּהוּם רַבָּה, וְכֵל מִי שֶׁהוּא צְדִיק יוֹתֵר, הַקֶּב"ה מְדַקְדֵּק עִמּוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁפִתּוֹב בְּתֵהִלִּים (נ', ג'): "וּסְבִיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד". וּפְרָשׁוֹ חו"ל: "מְלַמֵּד (הַכְּתוּב) שֶׁהַקֶּב"ה מְדַקְדֵּק עִם סְבִיבּוֹ (=הַצְּדִיקִים הַקְּרוֹבִים אֵלָיו) כְּחוּט הַשְּׁעָרָה."

"וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֵת בְּתֵיהֶם וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ" (טו' לב')

העיר על-כך האדמו"ר רבי שלום רוקח מבעלז: קרח ועדתו נענשו כאן מידה כנגד מידה: הם חטאו בפייהם – בהשמעת לשון הרע ובהוצאת דבה על משה ואהרן – לכן נגזר עליהם כענש: "וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ".
חו"ל אמרו על הכתוב: "וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֵת בְּתֵיהֶם... וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ": אפילו כבסים ביד הפוכים, היו מתגלגלים ובאים, ונבלעים עם קרח וכל עדתו. ואפילו מחט, שהיתה שאולה בידי ישראל נשאבה אף היא ונבלעה בתוך האדמה. רבי ברכיה בשם רבי חלבו אמר: אף שמוטיהם של קרח ועדתו פרחו מתוך שטרות ומסמכים, ונבלעו באדמה. אמר ריש לקיש: קרח נתן עיניו במה שאינו ראוי לו (=בקש לעצמו שררה שאינה מגיעה לו). מה שבקש לא נתנו לו, ומה שהיה בידו – לקחו ממנו, וכל עושרו נבלע וירד עמו שאלה.

"וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֵת בְּתֵיהֶם וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ" (טו' לב')

נשאלת השאלה: אם בני אדם חטאו במחלוקת קרח ועדתו – רכושם מה חטאו? מדוע נגזר על עדת קרח, שהאדמה תבלע גם את בתיהם ורכושם הרב? אלא – אומרים חכמי ישראל – אילו לא היו קרח ועדתו בעלי רכוש ומזון רב, אפשר שלא היו נקלעים למחלוקת זו. שפבר אמר החכם מפל אדם (משלי יח, כג): "וְעֵשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת" (=העשיר משיב לזולת בדברים עזים וקשים, בגלל גאותו). יוצא מפאן, שבתייהם ורכושם של קרח ועדתו היו "שוותפים" לחטאם, וגרמו להם ליפול לתוך אש המחלוקת. משום כך גזר הבורא יתברך, שלא יהא שריד ופליט לרכוש זה, והוא יבלע עמם במעמקי האדמה.
"חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה" (משלי יד, א')

אמר רב: און בן פלתי, מראשי עדת קרח – אשתו הצילה אותו. אמרה לו: מה יוצא לך מהשתתפותך במחלוקת קרח? אם משה הרב – אתה התלמיד, ואם קרח הרב – אתה התלמיד!

אמר לה און בן פלתי: ומה אעשה? עמהם (=עם עדת קרח) הייתי בעצה, ונשבעתי להם שבועת אמונים. אמרה לו: שב באהלך, ואני אציל אותך. השקתה אותו יין לרוייה, עד שהשתכר, ונפלה עליו תרדמה. והיא ישבה על פתח האהל, ופרעה שערותיה. וכך, כל מי שבא לקרוא לאון בן פלתי, כדי להתיצב כנגד משה ואהרן, ראה את אשתו

(ש'ל און), פרועת השיער בפתח האהל, ומיד חזר לאחוריו. בין לבין, עד שהם הלכו ובאו, נבלעו קרח וכל עדתו, ובעלה און בן פלת ניצל. זהו שנאמר: "חכמות נשים בנתה ביתה" – זו אשתו של און בן פלת, "ואולת בידיה תהרסנו" – זו אשתו של קרח.

"ולשמע אנקת אסיר לפתח בני תמותה" (תהילים קב, כא)

דרשו חכמינו בתלמוד (סנהדרין קח), שלקרח ולעדתו יש חלק לעולם הבא, לפי שעליהם התנבאה חנה בתפילתה: "ה' ממית ומחיה, מוריד שאול ויעל" – כשם שהוא יתברך הוריד את קרח לשאול תחתית, כדי שיתקן את אשר פגם, כך הוא יתברך, לעתיד לבוא, יעלה את קרח, לאחר שזה יתוקן.

וזהו שאומר דוד המלך (תהילים קב, כא): "ולשמע אנקת אסיר" – ה' יתברך שומע "אנקת אסיר" – את קול תפילות קרח ועדתו, שהם אסירים בשאול, בתהום רבה, והוא יתברך יעלה אותם, לעתיד לבוא.

וכן, גם האר"י הקדוש אומר שלעתיד לבוא יתעלה קרח למעלה, ודבר זה נרמז בפסוק "צדיק כתמר יפרח" – סופי תיבות – קרח, לרמזו שקרח יפרח לעתיד לבוא, לאחר שיתקן, על-ידי הענש הגדול שקבל בשאול תחתית – ואז יזכה לחזור למעלתו הראשונה. ולא עוד, אלא שמעלתו תגדל יותר. שכן, מעלת הלויים לעתיד לבוא תהיה יותר ממעלת הכהנים. ועל-כך אמרו חז"ל: "שלום שלום לרחוק ולקרוב" – "לרחוק" אותיות "לקורח" (בכתיב מלא) – שהיה רחוק ונתקרב, ונתקן (=תקן את עצמו) על-ידי התשובה שעשה. "ובני קרח לא מתו"

כאשר מונה התורה הקדושה, בפרשת "פינחס", את משפחות לוי, היא מציגת את משפחת "הקרחי". ונשאלת השאלה, איך נשארה משפחה לקרח? שהרי הוא ובניו וכל אשר להם נבלעו באדמה בשעת המחלוקת שחלקו על משה רבנו? על-כך משיבה התורה הקדושה (במדבר כו, יא): "ובני קרח לא מתו", ורש"י מבאר: "הם (בני קרח) היו בעצה תחילה – ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם, לפיכך נתבצר להם מקום גבוה (בתוך האדמה)... וישבו שם". (ולאחר מכן יצאו משם והקימו משפחה).

יהודים יקרים שימו לב! בני קרח, שהיו שותפים למחלוקת, והיו אף מנותגי העצה לפתוח בה – כשפרצה המחלוקת הם חשו חרטה "והרהרו תשובה בלבם", ואמנם הם נבלעו באדמה, אך מאחר והתחרטו והרהרו בתשובה, נתבצר להם מקום גבוה שם, והם נצלו.

דבר זה מבטא את עצם כחה של התשובה: בני קרח, שהיו מיוזמי המחלוקת, והחטיאו את כל העם – כשעשו תשובה, ואפילו שהיה זה רק "הרהור של תשובה" בלב, ואף אחד לא ידע מכם, מלבד בורא עולם, ובכל זאת, בזכות אותו הרהור תשובה, נצלו מעונש המות שנגזר על עדת קרח, וזכו שיקרה להם גם מיוחד ש"נתבצר להם מקום גבוה", ויצאו משם חיים, ומהם נולדו שמואל הנביא ועשרים וארבע משמרות כהונה, ואפילו בספר תהילים נקבעו מזמורים, שאמרו אותם בני קרח.

מפאן אנו יכולים ללמוד קל וחמר: אם בני קרח, שחטאו חטא כה נורא, זכו להינצל ולהגיע למעלות נפלאות בזכות הרהור אחד של תשובה – על אחת כמה וכמה כשמדובר בנו, בדורנו, דור שבא אחרי הרבה דורות של יהודים שמסרו את נפשם למען שמו יתברך, והיו להם הרבה תורה ומעשים טובים – בודאי שאנו, בזכות דורות אלו, ועל-ידי חזרה בתשובה, נוכל להינצל גזרות קשות ולזכות לחיים טובים, ארוכים ומאושרים אמן. ויהי רצון שיתקיימו בנו דברי הרמב"ם: "סוף ישראל לעשות תשובה... ומיד הם נגאלין". (עפ"י הרבי מלובביץ).

"ותפתח הארץ את פיה..."

פעם באו אל הגאון "אור שמח" שני אנשים, בכדי לדון לפניו על חלוקת אדמה. האחד אומר - כלה שלי, וגם השני אומר - כלה שלי. לזה אין עדים, המוכיחים את בעלותו על האדמה, וכן גם לשני לא היו עדים. נסה הרב לברר של מי החזקה על האדמה ולא הצליח. לבסוף הציע להם הרב פשרה, שיחלקו ביניהם את אדמת המריבה, אולם שניהם לא הסכימו. מה עשה הרב? - אמר להם: ברצוני לראות את הקרקע שעליה אתם מדיינים, ומיד נסעו כלם אל המקום. כשהגיעו לשם התכופף הרב, ועשה עצמו פלוחש לקרקע, ואחר הטה את אזנו לעבר האדמה, כמקשיב לה. שאלו אותו האנשים: 'מה לחשת לקרקע?' - אמר להם: 'אמרתי לקרקע, שהנה שני האנשים הללו טוענים שאת כלך שלהם, כל אחד מהם טוען שאת שלו. שאלו אותו האנשים? 'ומה ענתה האדמה?' - 'האדמה אמרה לי' - ענה הגאון "אור שמח" - 'שהיא לא של אף אחד מכם, אלא נהפוך הוא - אתם שניכם שלה! שכן בבוא יום פקודתכם תקברו באדמה ותהיו שלה...'. הבינו השניים את הרמז, והסכימו להתפשר.

שבת שלום לכל ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!